

Deloitte.

Kommuneqarfik
Sermersooq
Kukkunersiusut nalunaarutaat 2022

Imarisai

1.	Ukiuumoortumik naatsorsuutit	1
2.	Kukkunersiuinerup ingerlanneqartup inernerara	2
3.	Aningaasaqarnermik kukkunersiuineq	11
4.	Inatsisit atuutsinneqarnerannik kukkunersiuineq	21
5.	Ingerlatsinermik kukkunersiuineq	32
6.	Ingerlatsinermik kukkunersiuilluni misissuinerit angisuut	35
7.	Immikkoortunik allanik kukkunersiusutut suliat pillugit paasissutissiineq	36
8.	Paasissutissat allat	37
9.	Atsiornerit	38

1. Ukiumoortumik naatsorsuutit

Aningaasaqarnermut Inuussutissariornermullu Ataatsimiititap 2022-mut ukiumoortumik naatsorsuutit Kommuneqarfik Sermersuumut tunngasut saqqummiuppar, ulloq 31.05.2023 kukkuner-siorneqaqqullugit Kommunalbestyrelsimit nassiunneqartut.

Deloitte, avataani kukkunersiusutut toqqarneqarsimasoq inatsisit, malittarisassat aamma ileqqussat atuuttut naapertorlugit ukiumoortumik naatsorsuutinik kukkunersiuinermik ingerlatsivog.

Ukiumoortumik naatsorsuutit uagut kukkunersiukkavut kisitsisinik pingaarnernik imaattunik ersersitsipput:

	2022 t.kr.	2021 t.kr.
Ingerlatsinermi angusat	809.377	-70.394
Pigisat	2.440.147	2.284.923
Nammineq aningaasaatit/Oqimaaqtigiiissitsinermi konto	-1.120.607	-2.077.617

- assigaa sinneqartoorutit aamma oqimaaqtigiiissitsinermi konto pitsaasunik imalik

Kukkunersiinerup siunertaa, annertussusia aamma ingerlanneqarnera, kukkunersuisup nalunaarutiginninnera kiisalu akisussaaffit agguataarsimaneqarnerat assigisaallu Deloittep najoqqutassiaani "Standardvilkår og betingelser (Atugassarititaasut nalinginnaasut aamma piumasaqaatit) allaassimapput. Takuuk www.deloitte.dk.

Kukkunersiusut oqaaseqaataanik matuminnga Kommunalbestyrelsi suliaqarnereranut atasumik Deloitte Kommuneqarfik Sermersuumut kukkunersiusutut toqqakkatut atuuffia taamaatissaq.

2. Kukkunersiuinerup ingerlanneqartup inernera

2.1. Kukkunersiusup uppernarsaanera

Kukkunersiuineq ingerlanneqartoq tunngavigalugu ukiumoortumik naatsorsuutit nangaassuteqarata uppernarsaaserpavut.

Ukiut siuliinisut kukkunersiuinerup paasinarsarneqarneranut nassuaammik ilanngussivugut, matumani erseqqissaatigaarpuit missingersuutit kisitsisitaat naatsorsuutini ilanngunneqarsimasut kukkunersiunnginnatsigik.

Ileqqorissaarnissaq naapertorlugu oqaatigineqassaaq, kisitsisit missingersuutini kisitsisutin assingunerat aamma aningaasaliissutit atukkallu nikingassutaat pillugit naatsorsuutit nassuaataannik suliaqartoqarsimanera nakkutiliiffigatsigu. Taamaattumik taamaallaat pineqarmat, missingersuuterpiat uagutsinnit kukkunersiorneqannginnerat.

Kukkunersuisutuppernarsaanitsinni ingerlatsinermik kukkunersiuinermut atasumik isornartorsiutaasinnaasunik oqaaseqaateqanngilagut.

Kukkunersuisut uppernarsaataat 2022-mut ukiumoortumik nalunaarusiami qupperterni 8-10 takuneqarsinnaavoq.

Soorlu qulaani atuarneqarsinnaasoq kommunip 2022-mi ukiumoortumik naatsorsuutai nangaassuteqarata uppernarsaaserpavut.

Tamanna isumaqarpoq, kommunip ukiumoortumik naatsorsuutai katillutik eqqortuusut – aamma naatsorsuutinik atuartussap naatsorsuutinik naliliinissaanut pingaarutilittut isigineqartut aallaavigalugit killiussap aalajangersimasup iluani saqqummiunneqarput.

Suli isumaqarpugut nakkutiliinermik ingerlatsineq, taassuma ataani uppernarsaaneq – aamma nakkutiliinermik ingerlatsinernit malitseqartitsinerit – aaqqissuussamut kommunitut angissuseqartumut aamma katitigaasumut tamatigut naatsorsuutigineqarsinnaasariaqaraluartut naapertorlugit tamatigut ingerlatsisoqarneq ajortoq.

Soorlu immikkoortumi tulliuttumi takuneqarsinnaasoq, ukiuni siuliinisut suliassaqarfii ilaanni allaffisornermik ingerlatsineq suli pitsangorsarneqarsinnaavoq.

2.2. Ukiumi kukkunersiusut oqaaseqaataat

Inatsisit naapertorlugit kukkunersiusut oqaaseqaataat saqqummiunneqassapput, kukkunersiusut ukiumoortumik naatsorsuutini kukkunernik aamma/imaluunniit inatsisit naapertorlugit ilanngutinnitsuuukanik naammattuugaqarsimappata.

Deloittemit kukkunersiusutut oqaaseqaammik saqqummiussineq ileqqorineqarpoq, pissutsit aala-jangersimasut tunngavigalugit politikkikut iliuuseqartoqarnissaanik pisariaqartoqarnera nalileneqarpat – taakkununnga ilangngullugit nakkutilliinermi amigaateqartoqarpat, ukiumoortumik naatso-rsuutini malunnaatilimmik kukkusoqarsimappat, inatsisit malittarisassallu eqqortinneqarneranni malunnaatilinnik amigaateqartoqarpat, kommunip aningaasaqarnermik aqutsinerani malunnaatilinnik amigaateqartoqarpat aamma sannguequtitaqarpat taamatullu pissutsini allani politikkikut iliuuseqartoqarnissaanik piumasaqaateqartariaqarneq naliliinermut tunngaviuppat.

Ukiumik kukkunersiuineq kukkunersiusut oqaaseqaataannik saqqummiussinissamut pissutissiinngilaq.

2.3. Ukiut siuliini kukkunersiusut oqaaseqaataannik malittarinninneq

2021-mi kukkunersiusut nalunaarutaanni kukkunersiusut oqaaseqaataasa allaffisornermit qulaajarneqarnerannik suliat malittarinerannik suliaqarpugut.

Nr.	Kukkunersiusut oqaaseqaataat	Innersuut	Killiffik
2013-3	Atuisut akiliutaannik akiliisitsiniaanermi suleriaatsit allaa-serineqarnerat amigaataasoq	2.3.1	Ammavoq
2013-4	Akissarsialerivimmi amigaatit	2.3.2	Ammavoq
2013-9	Aqutsisut suliamut nakkutilliineranni amigaatit	2.3.3	Ammavoq
2013-12	Sanaartornermi naatsorsuutinik il.il. saqqummiussineq	2.3.4	Matuvoq
2014-2	IT-mik nakkutilliinermi nalinginnaasumi sannguequtit aamma amigaatit	2.3.5	Ammavoq
2018-05	Ingerlatsivinnut atassuteqarfigisanut pissaqaqatigiissutit naligiissinneranni amigaatit	2.3.6	Matuvoq
2018-06	Namminersorlutik Oqartussat akornanni pissaqaqatigiissut naligiissinneranni amigaatit	2.3.7	Ammavoq
2019-01	Isumaginninnermik suliassaqarfimmi sullissinermi pitsaassuseq amigaataasoq	2.3.8	Ammavoq
2019-02	Ingerlatsinerup aamma sanaartukkat akornanni immikkoortitsineq	2.3.9	Matuvoq
2020-02	Attartornermik aamma pisiarisinnaasanik atornermi isumaqatigiissutit Naalakkersuisunit akuersissutigineqaqqullugit nassiunneqarneranni amigaatit	2.3.10	Matuvoq

2.3.1. Atuisut akiliutaannik akiliisitsiniaanermi suleriaatsit al- laaserineqarnerat amigaataasoq (2013-3)

2013-imi kukkunersiusut oqaaseqaataanni qupperneq 129-mi ima oqaaseqaasiorpugut:

"Ingerlatsiviit assigiinngitsut iluanni atuisut akiliutissaannik, ineqarnermut akiliutaannik allanillu akiliisitsiniarnernik suleriaatsit ilaat misissorsimavagut.

Suliassaqarfinni tamaginni akiliisitsiniarnernik suliaqarnermi suleriaasissaq allaaserineqanngilaq, taamatuttaaq uagut nalilerparput akiliisitsiniarnerup ingerlaavartup nakkutigineqarnera amigarsorinartoq, aamma ilanngullugit akiliutigeqqullugit piumasaqaatigineqartut eqqortuunerat aamma qaammatinut eqqortunut nalunaarsorneqarnerisa nakkutigineqarnerat amigaateqartut.

Innersuutigaarput suliassaqarfinnut taakkununnga suleriaasissamik aallartitsisoqarnissaa, ilann-gullugu akiliisitsiniarnerit eqqortuunerannut qulakkeerinninnissaq."

Ingerlatsivinni assigiinngitsuni suli suleriaatsit allaaserineqarnerat suliarineqarsimanngillat. "Ingerlat-sineq aamma aningaasanik aqtsinermut najoqqutassiaq", ulloq 1. oktober 2014 siornatigut atutumik Karseqarnermut aamma naatsorsuutit pillugit malerauqqusaq 2008-meersumik taartaasumi, suleriaatsit allaaserineqarnerat suliarineqassasut aalajangersarneqarpoq.

2022-mi suliassaqarfinni arlalinni suleriaatsit allaaserineqarnerannik suliniummik aallartitsisoqarpoq – paasitinneqarneq naapertorlugu tassunga atasumik suleriaatsit pitsangorsarneqarsinnaanerneran-nut periarfissanik aamma naliliisoqassaaq.

Sulinuit suli naammassineqanngilaq, aamma taakkununnga atasumik akiliisitsiniaanermi il.il. periutsit allaaserineqarnerat suli amigaataapput.

Taamaattumik atuisut akiliutaannik akiliisitsiniarnermi suleriaatsit allaaserineqarnissaannik innersuussuterput attatiinnarparput.

Ukiut siuliini kukkunersiusutut oqaaseqaaterput tassunga tunngasoq aalajangiusimaannarparput.

2.3.2. Akissarsialerivimmi amigaatit (2013-4)

Akissarsialerivimmut tunngatillugu siornatigut makkununnga tunngasut kukkunersiusutut oqaaseqaatinik saqqummiussiffigaavut:

- Suleriaatsini aamma nammineq nakkutilliinermi allaaserisanik naammassinninneq, isikkuinik aamma akissarsiat tamakiisut nalunaarsorneqarneranni taamatullu taakkua pillugit qisuarialit naapertorlugit iliuuseqarneri amigaatit.
- Suliat pillugit uppernarsaanermi amigaatit, tunngavittut paasissutissani soorlu isumaqtigiius-mut aamma skalatriniimut eqqortumut inissiinermut uppernarsaanerni, ukiut sulifflit amerlassusi-annik naatsorsuinerni, tapijanik pisinnaatitsissutit paasissutissartaanni amigaatit.
- Atorfininnermut atasumik allakkami sulisut atsiorneri amigaataasut.
- Pissutsini arlalinni paasivarput meeqqanik pinerlisimannginnermut uppernarsaatit tiguneqarsi-masut immersorneqarsimannngitsut.

Kommunimi akissarsialerinerlik allaffisornerup ingerlaavartumik pitsangorsarneqarneranik sulini-artoqaraluartoq 2022-mi ukiumoortumik naatsorsuutinik kukkunersiuinerup ersersippaa, immikkoor-tuni isornartorsiorneqartuni pissutsit arllallit suli atuuttut.

Taamaattumik ukiut siuliini kukkunersiusutut oqaaseqaativut suli aalajangiusimavagut.

2.3.3. Aqutsisut suliamut nakkutilliineranni amigaatit (2013-9)

2013-imi kukkunersiusut oqaaseqaataanni quppernerni 139-140 aqutsisut allaffisorermik aamma suliassaqarfinnik ilisimasalittut nakkutilliinerat pillugit imannak allappugut:

"Suliassaqarfinni sulianik ingerlatsinerni nalinginnaasumik pitsaassutsimik qulakteerinninnissaq anguniarlugu, suliassaqarfimmut ilisimasalittut aqutsisut nakkutilliinerat nalinginnaasumik ingerlanneqanngilaq. Oqartussaasutut aalajangiussat pitsaassusiat nalinginnaasumik misissorneqarneq ajarput taamatullu innuttaasunut akiutaasartunut kisitseriaatsit tunuliaqutaasut. Tassunga atatillugu kukkunersiusut immikkut oqaaseqaateqarput. Namminersorlutik Oqartussat akornanni naligiissaari-neq pillugu kukkunersiuinermik allaaserisami (ilanngussaq 3 takuuk).

Suliat pillugit kukkunersiuinermi aamma takuneqarsinnaavoq sulianut uppermarsaatit pitsaassutsimikut assigiinngisitaartut. Suliani misissugassatut toqqakkat ilaanni, suliamut uppermarsaatissat aalajangiussinermi inatsimmi tunuliaqutaasumi piumasaqaatit malillugit ingerlanneqarsimannngillat, soorlu uppermarsaatinik pissarsiniarnermi uppermarsaatissat aamma ikiorserneqartussap isertitaanik misissuinerit pissutsillu tassunga tunngassuteqartut allat naammaginanngitsut.

Ingerlatsinerit allaaserineqarnissaat aallarnisarlugu, immersugassat atorneqalerput aamma piginaanngorsaaqqinneq, tusariunneqartullu naapertorlugit immikkoortut ilaanni ataavartumik sulianik ingerlatsinernut pitsaangngorsaataallutik.

Innersuussutigaarput suliamik ingerlatsinermik nukittorsaanermut sulineq nanginnejqassaasoq, ajornannngippat suli sakkortusarneqarluni."

Suliamut atortut pitsaassusiannik qulakteerinninneq meeqlanut- aamma inuuusuttunut suliassaqarfimmi taamatullu inersimasunut suliasiqaqfimmi ingerlanneqarsimapput, sulili suliassaqarfinni taak-kunani aqutsisut nakkutilliinerat piumasaqaatit naapertorlugit aamma ataavartumik pilersimanngilaq – taamaattumik aamma angusat pillugit nalunaarutiginnineq Ingerlatsinermut aamma aningaasanik aqutsinermut naoqqutassami, immikkoortoq 33 naapertorlugi ingerlanneqarsimanani.

Isumaginninnermut Suliffissaqartitsinermullu Ingerlatsivik

Ingerlatsivimmit ilisimatitsipput pisortanit ikorsiissutinut suliassaqarfimmut tunngasumik, ingerlatse-riaatsimik aallartitsisoqartoq, taassuma nassataanik aalajangiinerit tamarmik suleqataasumit nakkutilliiffigineqartassapput immikkoortortaqarfimmi aqutsisumit atsiorneqannginneri sioqqullugit. Ineqarnermut tapiissutinut tunngasumik nakkutilliisarneq assingusoq aallartinneqarpoq. Taakkua sa-niatigut sulianut oruluuteqarfinnut sammisunik sammisanut aalajangersimasunut tunngasunik nakkutilliinermk suliaqartoqarsimavoq.

Ilanngullugu ilisimatitsissutigineqarpoq, 2023-mi ingerlatsivimmi suliassaqarfiit aqutsisut sulianik nakkutilliinerannik ingerlatsiffigineqassasut.

Meeqlanut ilaqtariinnullu Ingerlatsivik

Ingerlatsivimmit ilisimatitsipput 2023-p aallartinnerani ingerlatsiviup suliassaqarfiinut tunngasunik aqutsisut sulianik nakkutilliinerannik aallartitsisoqartoq.

Deloittep soorlutaaq Namminersorlutik Oqartussat Nakkutilliisuisa sulianik kukkunersiuinerini paasi-neqarpoq sulianik uppermarsaanermi aamma piffissaliussanik equuutsitsinermi amigaateqartoqar-nera tikkuarneqarpoq, tamakkua aqutsisut nakkutilliinermk ingerlatsisimasuuppata paasineqarsima-sinnaagaluarput.

Aqutsisutut sulianik nakkutilliineq, suliassaqarfinni sulianik piginnaanngorsaanaermut aqutsisutullu al-ianngortiterinermik anguniagaqarnermut ilanngullutik tunngavissaassagaluarput pitsaasut.

Taamaattumik innersuussutigineqassaaq aqtsisut suliassaqarfinni nakkutilliinerisa pilersinneqar-nerannik aamma ingerlanneqarnerannik suliniarneq ukiuni aggersuni pingartinneqartariaqartut.

Siornatigut kukkunersiusutut oqaaseqaativut suli aalajangiusimavagut.

2.3.4. Sanaartornermit naatsorsuutinik il.il. saqqummiussineq (2013-12)

2020-mi kukkunersiusut oqaaseqaataanni imaattumik nalunaaruteqarpugut:

2020-mi ukiumoortumik nalunaarummut sanaartornermit naatsorsuutinut oqaaseqaatini, sanaartornermik suliniut ataaseq pillugu ukiumi atukkat 2020-mi missingersuutinut tunngasut nassuaatigineqarput kiisalu suliniutip ukiumi aningaasaqarnerata inissisimaneranut tunngasut.

Ingerlatsineq aamma aningaasanik aqtsineq pillugu najoqqutassiaq naapertorlugu sanaartugassatut pilersaarutit naammassineqarsimasut 2 mio.kr.-init amerlanernik atuiffiusut/ningaasaliissutitaqartut kommunip kukkunersiusuanut nassiunneqassapput, sanaartukkanut naatsorsuutit naammassineqarsimasut 2 mio.kr.-it ataallugit atuiffiusut/ningaasaliissutitaqartut aningaasaqarnermut ataatsimiititamut saqqummiunneqassapput kingusinnerpaamik ukiumoortumik naatsorsuutinik saqqummiussinermut atasumik. Ilisimavarput tassunga killiliussaq 10 mio.kr.-inut qaffanneqarsimasoq, kommunip pisinnaatitsissutaanut pilersaarut naapertorlugu.

Upernaakkut 2021-mi sanaartukkanut naatsorsuutit arlallit piffissamit 2018-ip siornanneersut arlallit kukkunersorneqarnerat naammassivagut. Naatsorsuutit taakkua arlaannaalluunniit tunniussinissamut piffissaliussamik eqquutsitsinngillat, tassunga tunngasoq kommunip malittarisassaanni aalajangersarneqarnikuvoq. Sanaartornermi naatsorsuutit piffissamit 2018-imit taassumalu kingorma uagutsinnut saqqummiunneqarsimannngillat.

2022-mi aamma upernaakkut 2023 sanaartornermi naatsorsuutit pisoqqat ataatsimut saqqummiunneqarnissaannik suliniummik aallartitsisoqarpooq, kiisalu sanaartornermik naatsorsuutinik taakkununnga kommunip malittarisassai naapertorlugit piffissaq eqqorlugu saqqummiussisoqartarnissaa qulakkeerumallugu ingerlatseriaasissanik pilersitsisoqaqqullugu suliniummik aallartitsisoqarpooq.

Sanaartornermi naatsorsuutit katillutik nalunaarsorneqarnerat pissarsiaraarput, kisianni taakkua kukkunersorneqarnerannik suli ingerlatsinngilagut.

Taamaattoq naatsorsuutit tigusavut tunuliaqutaralugit suliassaqarfimmut kukkunersiusutut oqaaseqaativut matuneqartutut nalilerpavut.

2.3.5. IT-mik nakkutilliinerni nalinginnaasuni sanngueeqqutit (2014-2)

Kukkunersiuinermut atasumik kommunip it-mik atugaqarneranut ilisimasavut nutarterpavut, it-mik suliassaqarfimmik nalinginnaasumik naliliisinnaajumalluta aamma ukiumoortumik naatsorsuutinik kukkunernik malunaatiilinnik arlerinaammik naliliisinnaajumalluta.

IT-mik nakkutilliissutinik nalinginnaasunik misissuunitsinni paasivarput, suli sannguequtinik arlalinnik peqartoq taakkualu sumiiffissineqartariaqartut. Oqaaseqaatit immikkoortumi 3.4 itisilerneqarput.

Taamaattumik suliassaqarfik pillugu siornatigut kukkunersiusutut oqaaseqaaterput suli aalajangiusimavarput.

2.3.6. Ingerlatsivinnut atassuteqarfigisanut pissaqaqtigiissutit naligiissinneqarneranni amigaatit (2018-05)

2020-miukkunersiusutut oqaaseqaammik saqqummiussivugut, ingerlatsivinnut atassuteqarfigisanut pissaqaqtigiissutit ilaatigut imannak eqqartorlugit:

Kommunimit Iserit-imut akiitsut 10,8 mio.kr.-inik nalillit naatsorsuutinut ilanngunneqarput (taakkununnga ilanngullugit amerlangitsunik akiitsulinnut tunngasut arallit). Akiitsunik naleqqatigiissitsinermi inissitsikkaniittut 4,2 mio.kr.-inut tunngasoq isumaqtigiinngissutigineqarpoq, taanna isumaginnoqarfimmit inissiat innersuussat qimanneqarsimasut akiitsuinut tunngassuteqarpoq. Inissitsikkaniittut taakkua Iserit-mit pissatut naatsorsuuseriffigineqarsimapput, kommunilli akiitsut suli naatsorsuuseriffigisimanngilai. Pineqartoq taanna pillugu erseqqissumik qulaajaasoqarnissa utaqqineqarpoq. Kommuni uagutsinnut ilisimatitsivoq, inissitsikkat ima angitigisumik qularnartoqartut, taakkua naatsorsuuserinermi inissitsikanut ilanngunneqannginissaat toqqarsimallugu, tamannalu tusaatissatut tiguneqarpoq. Pineqartoq immikkoortumi 7.2 kukkunertut missiliussatut ilanngunneqarpoq, pineqartumut aalajangiussinermi naatsorsuiffigeqatigiinneq 0 kr.-init 4,2 mio.kr.-it akornanni inissinneqarsinnaassaaq.

Pissaqaqtigiissutit qulaarneqarnissaat anguniarlugu aamma taakkua ingerlaavartumik naleqqatigiissinneqartarnissaat qulakteerumallugit 2022-mi sulianik ingerlatsisoqarpoq.

Saniatigut naleeqatigiissitsinermik suliaq oqilisinneqassaaq Iserit A/S aamma Siorarsiorfik/NCD A/S-
ip kattunneqarnerannit soorluttaaq sanaartornermik suliat arallit sanaartorneqarnerisa ingerlanneqarnerisalu namminerisamik suliarineqalernerisa ilutigisaannik.

Taamaattoq ulloq 31.12.2022 suliat ataasiakkaat suli qulaarneqannngillat.

Taamaakkaluartoq uagut suliassaqarfik pillugu siusinnerusukkut kukkunersiusutut oqaaseqaaterput matusimasutut isigaarput.

2.3.7. Namminersorlutik Oqartussanik akornanni pissaqaqtigiissutit naligiissinneqarneranni amigaatit (2018-06)

2020-miukkunersorlutik Oqartussanik pissaqaqtigiissutit aamma taakkua naleqqatigiissinneqarnerisa amigaataanerat pillugit kukkunersiusutut imaattunik oqaaseqaateqarpugut.

Namminersorlutik Oqartussanit pissat pingarnerit tassaapput aningaasaqarnermi inissitsikkat angisuut arallit (akileraarutaagallartut, ernianit akileraarutit, utertitsinerit) taakkua oqaaseqaatitaqanngitsumik kukkunersorneqarput.

Sinneruttunut (akiitsut ilaatigut tassaasut ulloq unnuarlut angerlarsimaffinni inissanik pisinerit) inissitsikkat illuatungissaannit naligiissitsineq uppermarsarneqannngilaq.

Akiligassaqarfittut pissaqarfittullu inissitsikkat Namminersorlutik Oqartussanut tunngasut kukkunersorpavut, ukiumi nutaami inissitsikkat misissuinermerik ingerlatsiffagalugit, kiisalu angusanut kontoni Namminersorlutik Oqartussanut nuussinernut tunngassuteqartuni misissuinerit misissugassatullu nakkutiliinerit tunngavigalugit. Tassunga tunngatillugu kommunip naatsorsuutaani isertitat imaluunniit aningaasartuutit amigaataanerannut tunngasumik kukkunernik paasisaqanngilagut.

Taamaakkaluartoq innersuussutigisarsimasarput uteqqissaarput, tassa kommunip aamma Namminersorlutik Oqartussat akornanni pissaqaqtigiissutit katinnerannik naligiissaarisoqaqqullugu.

Naligiissitsineq minnerpaamik ukiumut ataasiarluni ingerlanneqartassaaq, ajornannngippat kvartalikkaartumik, naliliivugut taamaaliornikkut suliamut malunnaatilimmik oqilsaataassasoq.

Taamaattumik siusinnerusukkut kukkunersiusutut oqaaseqaaterput attatiinnarparput.

2.3.8. Isumaginninnikkut suliassaqarfimmi sulianik ingerlatsinerup pitsaassusiani amigaatit (2019-01)

2022-mi isumaginninnermik suliassaqarfinnik itisiliilluta kukkunersiuinitssini siornatigut paasisimasatsituulli, sullissinermi pitsaassutikkut amigaatit pingaarutilit suliassaqarfinni tulliuttuni piusut paasivagut. 2022-mi kukkunersiuinitssinnut atasumik sulianik nalinginnaasumik ingerlatsinita sania-tigut ukkataraarput nakkutilliinermik nalunaarummik atuutsitsinissaq, pissutsinut tulliuttunut tunngatillugu:

- Innuttaasut inissinneqarsimasut nakkutilliiffingeqarnerat
- Innuttaasut inissinneqarsimasut oqaloqatigineqarnerannik ingerlatsinerit
- Innuttaasut inissinneqarsimasut pillugit iliuusissatut pilersaarutinik nutarterineq
- Inissiisimanerit nalinginnaasumik malittarineqarnerat

Suliassaqarfinni allani sulianik ingerlatsinernik kukkunersiuinitssinnut atasumik sulianik ingerlatsinerit pitsaassusiisa pitsangoriaateqarsimanaerat takusinnaavarput. Taamaattoq allattuisussaatitaanermut innersuussutigisavut suli attatiinnarpavut.

Siusinnerusukkut kukkunersiusutut oqaaseqaaterput attatiinnarparput.

2.3.8.1. Pissutsit nalinginnaasut – Allattuisussaatitaanermik malittarisassanik eqquutitsineq

Allattuisussaatitaanermut pisussaaffit Pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsiaat nr. 9, 13. juni 1994-imeersoq § 6-imti atuneqarsinnaapput.

Allattuisussaatitaanerup nassataraa suliani aalajangiussinernik imaqartuni allattuisoqartassasoq oqaatsit atorlugit allatulluunniit sulianut tunngavippiaasunik paassisutissanik pissarsisoqartillugu, imaluunniit avataanit suliaqartut suliamut aalajangiussinermut pingaaruteqarsinnaasunik suliamik naliliitillugit. Allattuisussaatitaaneq aamma atuuppoq sulianik ingerlatsinermut atasumik pingaarutilinnik iliuuseqartoqartillugu.

Allattuisussaatitaanermut pisussaaffik qulakkeerinneqataavoq, suliami qanoq pisoqarsimanaeranut tunngasumik kingorna erseqqissumik saqqummiussisoqarsinnaaneranut (uppernarsaatissaqarsinnaassuseqarneq), aamma oqartussaaffeqartut eqqortumik iliuuseqarsimanaerannut nakkutilliinermik pitsaasumik ingerlatsinissamut periarfissiivoq (nakkutilliisennaassuseqarneq).

Sulianik kukkunersiuinerup sutigut tamatigut ersersippaa, suliani arlalinni journalinut allattuineq an-nertuumik amigaataasoq imaluunniit aningaasaliissutinut, akiliutinut, malitseqartitsinernut allatuliuunniit innuttaasunik attaveqarnermut tunngasuni journalimut allattuineq amigaateqartoq.

Taamaattumik uagut innersuutigaarput allattuisussaatitaanermik pisussaaffik isumaginninnermik suliassaqarfinni tamaginni sukateriffingeqaqqullugu.

2.3.8.2.

Inissiinernik nakkutilliinerit

Innuttaasut inissinneqarsimasut pillugit kukkunersiuinitssinni pissutsit tulliuttut paasivagut:

- Nakkutilliineq inummut tunngasoq amigaataasoq
- Nakkutilliinermik inummut tunngasumik ingerlatsinermi uppermarsaaneq amigaataasoq
- Iliusissatut pilersaarutit nutarterneqarnerat amigaataasut
- Innuttaasunik inissinneqarsimasunik inummut tunngasumik nakkutilliinermut atasumik oqaloqatiginninnernik ingerlatsinerit amigaataasut

Suliani nakkutilliiffigineqartuni amerlanerpaani nakkutilliinerit inummut tunngasut ingerlanneqarsi-manngillat imaluunniit nakkutilliisarneq pillugu nalunaarut naapertorlugu ingerlanneqarsimanngillat. Suliani aralinni innuttaasunik oqaloqatiginninnermik ingerlatsisoqarsimanngilaq imaluunniit oqaloqatiginninnermik ingerlatsisoqarsimanera pillugu uppermarsaasoqarsimanngilaq, imaluunniit iliussissatut pilersaarut nutarterneqarsimanersoq nutarterneqarsimannginnersorluunniit upper-narsarneqarsimanngillat.

Innersuussutigaarput nakkutilliisussaatitaaneq pillugu nalunaarut naapertorlugu inummut tunngasu-mik nakkutilliinerit ernalertumik ingerlanneqaqqullugit, taamaalilluni kommunit qulakkeer-neqaqqullugu innuttaasut inissinneqarsimasut neqeroorutini eqqortuni inissinneqarsimanerat.

2.3.9. Ingerlatsinermi aamma sanaartornermi aningaasartuutit akornanni immikkoortitsineq (2019-02)

2019-imi kukkunersiusutut nalunaarutitsinni kukkunersiusutut oqaaseqaatinik tulliuttunik saqqum-miussivugut:

Aningaasaliissutnik aqtsinermi ingerlatsinermut aningaasaliissutit aamma sanaartornermut aningaasaliissutit immikkoortinnejartarpuit. Taamatuttaaq Missingersuutinut inatsimmi ingerlatsinermi-aamma sanaartornermi aningaasartuutit immikkoortinnejartarpuit. Missingersuutinut inatsimmi aala-jangersarneqarpoq ingerlatsinermut aningaasartuutit annerpaamik isertitatut tunngaviusut 93 pro-centiannik inissismassasut. Taamaaliorikkut ingerlatsinermi aamma sanaartornermi aningaasartuutit pingaaruteqassusiat qaffanneqarpoq.

Kontonut inissitsiterinermut najoqquassaq naapertorlugu sanaartornermi aningaasartuutit 500.000 kr.-it sinnerlugit amerlassusillit pisiniarnermi pitsangorsaanermilu aningaasartuutit inissinneqas-sapput (pigisat ataasiakkaat imaluunniit nutaatut pissarsiat ataatsimoortut), ukiut pingasut sinnerlugit anguniakkamik naammassinninnermut ilapittuuutaasussatut isigineqarpata. Pitsangorsaatit tassaa-pput aningaasartuutit anginerit pigisamut piusumut attuumassuteqartut (assersuutigalugu illuum-mut), pitsangorsaatit pigisap tunngaviusumik atorneqarsinnaaneratut piffissaliussamik sivitsuiner-tut, pigiinnarneqarsinnaaneranik imaluunniit atuussinnaanerata sivitsorneqarneratut isigineqarsin-naatillugit.

Taamaattumik ingerlatsivinnut tamakkiisumik pigisanut ingerlatsinermut tapiissutit ingerlatsiviit inger-latsinermut aningaasartuutaasa ataanniippuit.

Siumut akiliutinik aamma pisinissamut periarfissaqarluni/pisussaaffeqarluni illututnik attartornermut isumaqatigiissutinut tunngasut, kommunimit naatsorsuuserinermik ingerlatsiffigineqarnerat, taanna piffissami matumani Missingersuutinut- aamma Naatsorsuutinut Siunnersuisoqatigiit aqqutigalugit pi-arnerpaamik qulaajarneqartariaqarpoq.

Immikkoortsineq missingersuusiornerup nalaani aallartereertarpoq, aningaasartuutit qulaani killiliussanik naammassinninngitsut sanaartornermi aningaasartuutit aningaasaliiffigineqassallutik.

Kommunip 2019-imut sanaartornermut aningaasartuutaanik kukkunersiuinitssini paasivarput, aningaasartuutit ilaat sanaartornermut aningaasartuutit ataannut kontonut inissinneqarsimasut, qulaani killiliussatut taasanut naapertuutinngitsut.

Innersuussutigissavarput siunissami aningaasaliissutit aamma kontonut inissitsiterinerit eqqortut qulakkeerneqarnissaat siunertaralugu qulakkeerinninnermik ingerlatsisoqaqqullugu.

2022-mi kommunip sanaartornermut aningaasartuutaanik kukkunersiuinitssini paasivarput, sulias-saqarfiiit ilaanni sulianik ingerlatsinermi periutsinik allannguisoqarsimasoq, taamaalilluni ingerlatsinermut- aamma sanaartornermut aningaasartuutit immikkoortinnejarnissaannut killiliussassatut taaneqarsimasut maanna annerusumik naammassineqartut.

Taamaattumik siusinnerusukkut kukkunersiusutut oqaaseqaativut matuneqartutut isigaavut.

2.3.10. Attartornermik aamma pisarisinnaasanik atornermi isumaqtigiissutit Naalakkersuisunit akuersissutigineqaqqullugit nassiunneqarneranni amigaatit (2021-02)

2020-mi kukkunersiusut nalunaarutitsinni oqaaseqaammik imaattumik saqqummiussivugut:

Kommunit nakkutiliisoqarfiata kommunip inissianik tuniniaqqitassatut attartortiseqqinneranut atasumik misissuinerani kommunip sulineranut atasumik paasineqarpoq, attartornermik aamma pisarisinnaasanik atornermi isumaqtigiissutit Missingersuuseriortarnermut inatsimmi aalajangersakkat naaperlorugit, Naalakkersuisunit akuersissutigineqaqqullugit nassiunneqarnissaat amigaataasoq.

Tamanna aamma atuuppoq isumaqtigiissutinut Kommunit nakkutiliisoqarfiata misissugaannut tamanut soorluttaaq attartornermut aamma pisarisinnaasanik atornermut isumaqtigiissutit allanut tunngasunut tamanut, soorluttaaq Missingersuuseriortarnermut inatsip akuersissutigineqarnerata kingorna pilersinneqarsimasunut tamanut.

Kommuni taamaaliortussaasimagaluarpooq – aamma taamaattumik tamanna pillugu kukkunersiusut oqaaseqaammik saqqummiussivugut.

2022-p ingerlanerani Aningaasaqarnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfimmik oqaloqateqarneq aallartinneqarpoq. 2022-p naanerani Naalakkersuisoqarfiup kommunimut nalunaarutigaa, piffissami 2018-2021 kommunip malittarisassanik unioqquqtsisimaneranera maluginiarneqarsimasoq. Naalakkersuisoqarfiup kommunimut sukannersumik uparuaatigaa, piffissami 2018-2021 Missingersuuseriortarnermut inatsimmi § 24, imm. 1, malittarisassanik unioqquqtsisimasoq.

Tamanna pissutigalugu kukkunersiusutut oqaaseqaat matuneqartutut isigaarput.

3. Aningaasaqarnermik kukkunersiuineq

Aningaasaqarnermik kukkunersiuinerup imaraa kommunip ukiumoortumik naatsorsuutaasa sutigut tamatigut eqqortumik takutitsinerannik kukkunersiuineq, imaappoq Namminersorlutik Oqartussat aamma kommunit missingersuutaannut naatsorsuuseriveqarnerannullu Inatsisartut inatsisaat nr. 26, 28. novemperi 2016-imeersoq kingorna allannguutinik imalik naapertorlugu, naatsorsuutit kukkunernik amigaatinillu malunnaatilinnik imaqannginneranik nakkutilliineq.

3.1. Aallaqqaasiut

Kukkunersiuineq ingerlanneqarpoq, nunatsinni kukkunersiuisoqarneq pillugu inatsisit kiisalu nunani tamalaani aningaasaqarnermik kukkunersiuinermi najoqqtassat naapertorluginit.

Kommunitut aaqqissuussap ukiumoortumik naatsorsuutai suliarineqarput Namminersorlutik Oqartussat aamma kommunit missingersuutaannut naatsorsuuseriveqarnerannullu Inatsisartut inatsisaat nr. 26, 28. novemperi 2016-imeersoq kingorna allannguutilik naapertorlugu.

3.2. Nammineq nakkutilliinermik suliassaqarfik

Kukkunersiuinermut atasumik nalilerneqarpoq kommunip nalunaarsuinermik aaqqissuussai, suleeriaatsit atugai aamma nammineq nakkutilliinera illorsorneqarsinnaasumik atuuffeqartut.

Matumani siunertaavoq naatsorsuutinik saqqummiussinermi tunngavinnik eqqortunik, uppermassisilinnik aamma piffissaq eqqorlugu naatsorsuuserinermi nalunaarsukkat uppermassisillit atorneqarsimaneannik nakkutilliineq.

Ilanngullugu naliliiffigaarput kommunimi suleriaatsit aamma nammineq nakkutilliinerit nuussinerni aamma naatsorsuutini inissitsikkat pingaarutilit ingerlanneqartarnerannut atasumik immikkut erseqqissakkat atugaasimanerat.

3.2.1. Piffissakkuutaartumik naatsorsuutit aamma missingersuutinik malitseqartitsinerup pitsaassusianik qulakeerinninneq

Missingersuutinut akisussaasut qaammatikkuaartumik missingersuutinik malitseqartitsisarnerat nakkutilliineruvoq pingaaruteqarluinnartoq – naatsorsuutit eqqortuunnerannut aamma aningaasaqarnerup ingerlaavartumik aqunneqarnera eqqarsaatigalugit.

Aningaasaqarnermik malitseqartitsisarnerit kvartalikkaartut ingerlanneqartarnerat pingaarnertut nakkutilliifigaarput, taanna komunalbestyrelsemut saqqummiunneqartarpooq aamma ilassutitut aningaasaliissutaasinaasunut tunngavigneqartarpooq. Uagut naliliivugut, taassuminnga ingerlatsinermi pitsaasutsimik qulakkeerinninnej aamma aaqqissuussaaneq tunngavigneqartartut.

Taamaattumik uagut naliliivugut, aningaasaqarnermik nalunaarutiginninnerit ingerlaavartut naammaginartumik pitsaassuseqartut, tassunga ilanngullugit kvartalikkaartumik malitseqartitsinerit.

Innersuussutigissavarput uppermarsaaneq aamma qaammatikkuartaartumik naatsorsuutinik saqqummiussinermi ingerlatseriaatsit suli pitsangorsarneqarneroqqullugit, pissutsit taakkua malunnaatilittut isigineqallaquneqannngikkaluartut.

3.2.2. Nammeneq nakkutilliinermik suliassaqarfimmik naliliineq

Uagut naliliivugut kommunip nammeneq nakkutilliissutai pissutaaqataasut nammeneq nakkutilliinermik ingerlatsinerup pitsaasuuneranut aamma paasisutissanik naatsorsuutinut tunngassuteqartunik passussinerup uppermarsuseqarneranut.

Piffissakuutaartumik naatsorsuutinik naammaginartumik pitsaassusilinnik saqqummiussisoqartarpooq, aamma missingersuutinullu aningaasaqarnikkut tunngavissat politikkikkut alajangiusanut patajaatsumik isumatusaartumillu tunngaveqarput.

Piaaraluni piaarinaatsoornikkulluunniit kukkanernut aamma ingerlatsivimmi amigaatinut illersuutissat pitsaanerpaat tassaapput nakkutilliinermik suliassaqarfimmik pitsaasumik ilusilersuineq atuutsitsinerlu. Innersuussutigissavarput kommunimit siunissami pingartinneqaqqullugu nakkutilliinermik ingerlanneqartut akulikissusiat, taamaaliornikkut kukkunerit imaluunniit amigaatit pilortornerusumik paasineqartaqqullugit. Aammattaaq kommunimut innersuussutigissavarput nakkutilliinermik ingerlanneqartut pillugit uppermarsaaneq pitsangorsarneqaaqqullugu.

3.3. Aqutsisut nakkutilliinernik illuartitsisinnaanerannut aarlerinaat

Aqutsisut nakkutilliinernik illuartitsinerat kukkunersiusut ileqqussaat 240 naapertorlugu tassaavoq aarlerinaat ilungersunartoq.

Kukkunersiusutut iliuutsinik ingerlatsivugut, aqutsisut nakkutilliinernik illuartitsisimasinnaanerannik paasisaqarsinnaajumalluta. Immikkoortumi matumani iliuuserisat suliassaqarfiillu ukkatarisimasavut allaaseraavut.

Aqutsisut nalinginnaasumik ima atorfegartarpot peqquserluutinik ingerlatsisinnaanermut periarfisaqarlutik, pissutigalugu naatsorsuutinut atortunik uukapaatitsisinnaagamik aamma nakkutilliinernik illuartitsinerit atorlugit naatsorsuutinik uukapaatitsisunik suliaqarsinnaagamik, nakkutilliinernik ajunngitsumik ingerlasorinaraluartunik.

Tamanna aqutsisunut ilaasortanik allanillu oqaloqatigiissutigaarput. Naatsorsuutinik naliliinermi tag-gissinermilu kinaassusersiortuunnginnissamut amigaataasinnaasut eqqarsaatersuutigaavut, tassunga ilanngullugu naatsorsuutinik missiliuussineq.

Ukiumik naammassinninnermi- aamma nalunaarusiornermik ingerlatsinermi nammeneq nakkutilliisutit nalilerpavut. Taakkua saniatigut nuussinerit nalinginnaanngitsut pillugit inissitsitikkat aamma nakkutilliinermik misilerarneqarnerannik ingerlatsivugut.

Aarlerinaatinik naaperiaaniarluta ulloq oqimaaqatigiisitsiffik aamma naatsorsuutinik naammassinninnermi inissitsikanik misileraavugut, misilitakkanit ilisimaneqarmat, pifissami tassani nakkutillienrik illuartitsinissamut aarlerinaat annertunerpaajusartoq.

Nuussinernik nalinginnaannngitsunik immikkut maluginagassanik naammattuugaqanngilagut.

Aqtsisut nakkutilliinernik illuartitsinerisa kingunerannik ukiumoortumik naatsorsuutini amigaatinik imaluunniit kukkunernik paasiaqanngilagut.

3.3.1. Peqquserluutaasinjaasunut aarlerinaatit

Kukkunersiuinermik pilersaarusiornitsinnut atasumik kommunimi allaffisornermik aqtsisut aperaavut, taakkua peqquserluutaasinjaasunut aarlerinaatit pillugit naliliinerat.

Aqtsisut uagutsinnut ilisimatitsipput, aqtsisut naliliinerat naapertorlugu peqquserluutaasinjaasunut annermik aarlerinaateqanngitsoq, aamma kommunitut aaqqissuussaq nakkutilliinermik suiliassaqfimmik pitsaasumik ingerlatsisoq, ukiumoortumik naatsorsuutini kukkusumik paassisutissiinermut aarlerinaammik qulaajaasinnaasoq, tassunga ilanggullugu naatsorsuutinik uukapaatitsinerup imaluunniit kommunitut aaqqissuussap pigisaanik atorneruinermut paassisutissiinermik kukkusumik qulaajaasinnaasoq.

Peqquserluutit imaluunniit peqquserluutaasinjaasut pillugit misissuinernik ingerlanneqartunik aqtsisut ilisimasaqanngillat.

Oqaatigissavarput ukiumoortumik naatsorsuutinik kukkunersiuinitsinni peqquserluttoqarsimanera pissutigalugu kukkunernik paasiaqannginnatta.

3.4. IT-mik atugaqarneq aamma IT-mik nakkutilliissutit nalinginnaasut

IT-mik nakkutilliinerit nalinginnaasut tassaapput kommunitut aaqqissuussami it-mik atuinermi pingaarutilinni aamma taakkununnga attuumassuseqartuni nakkutilliinerit pitsaasut upternassuseqartullu pigineqarsinnaaqqullugit aqtsisunit pilersinneqarsimasut, tassunga ilanggullugu it-mik tunngaveqarluni suleriaatsit atorlugit paassisutissanik passussineq upternassusilik isumannaatsorlu pigisinnajumallugit pilersinneqarsimasut.

Kommuneqarfik Sermersuumik kukkunersiuinermut atasumik it-mik nakkutilliissutit nalinginnaasut toqqakkat ilusilersorneqarnerat atuutsinnejqarnerallu Deloittemit nalilersorneqarput, it-mik nakkutilliissutit ukiumoortumik naatsorsuutinik eqqortunik paassisutissiilluni kukkunernik malunnaatiilinnik tunniussisoqannginnissaanut, aamma inatsisitigut piumasaqaataasunik naammassinnittutut nalilik-kavut. Nakkutilliinerit suliamik ingerlatsinerisa pitsaassusiannik uagut misileraanermik ingerlatsinngilagut.

Kukkunersiuinerup ataatsimut katinnerata tunngavia ilaatigut suliffeqarfimmi nammineq nakkutilliissutin naapertuuttunut tunngassuteqarpoq, tassunga ilanggullugit inuit nakkutilliinerat aamma suliffeqarfimmi atuisunut aaqqissuussat atorneqartut atorlugit nammineq isumagisumik nakkutilliissutit. It-mik nakkutilliissutit nalinginnaasut misissorneqarneranni atuisunut aaqqissuussat ataasiakkaat nakkutilliinerisa isumannaallisagaanerisalu pitsaassusiariat nalinerneqanngillat, taakkununnga ilanggullugit allaffisornermi ingerlatseriaatsit aamma aaqqissuussanut isersinnaasut pisinnaatisissutaat taamaaliorlutik niuernermik sulianik ingerlatserinnaasut, taakkununnga ilanggullugit nammineq isumagisumik nakkutilliinerit kukkunersiuisunit misissorneqanngillat. Aamma oqaatigineqassaaq nakkutilliinerit nakkutilliuarnerannik upternarsaanermik ingerlatsisoqanngimmat.

Kukkunersiuinermut atasumik kommunitut aaqqissuussap it-mik atuineranut ilisimasavut nutarter-pavut, it-mik nakkutiliinermik suliassaqarfik aamma ukiumoortumik naatsorsuutini kukkunernik malunnaatilinnik pigisaqarsinnaaneranut aarlerinaammik nalinginnaasumik naliliisinnajumalluta. Taamaattumik it-mik nakkutiliissutit nalinginnaasut ilusilersorneqarnerat aamma atuutsinneqarnerat misissorpavut.

Aqqissuussat taakkua pingaarnertut tassaapput:

- Axapta/Prisme (aninggaasaqarnermik naatsorsuuserineq)
- MR-løn (akissarsialerineq)

Kommuneqarfik Sermersumi IT-mik nakkutiliissutinik nalinginnaasunik toqqakkanik kukkunersiuinerput tunuliaqtalarugu, suliassaqarfiiit tulliuttut pitsanngorsaavigineqartariaqartut suussuser-sivagut:

- Innersuussutigaarput, atuisut tamarmik inuttaasa kikkuuneri kinaassusersineqarsinnaassasut aamma atuisut tamarmik atuisutut ilisarnaammik nammineq pigisassanimmik pilersitsisassasut. Atuisutut ilisarnaat ataatsimoorussaq atorneqassappat, kikkut atuisuunersut naammattumik paa-siuminarsagaasariaqpoq
- Innersuussutigaarput atuisunik atorunnaarsitsisarneq atorfimmit soraarneq piffissaq eqqorlugu pisaqqullugu
- Innersuussutigaarput, aaqqissuussanut sulianillu ingerlatsiffinnut pisinnaatitsissutit tunniussat piffissakkutaartumik nalileqqinnejnarannik uppernarsaasoqartaqqullugu
- Innersuussutigaarputtaaq, atuuffiit/pisinnaatitsissutit suut akuliulligit pigineqarnerannik nalunaarsuinernik suliaqartoqaqqullugu, taamaaliornikkut atuuffinnik immikkoortitsisinnaannginnejq tunngavigalugu ajoquisiinnaasumik kinguneqartitsisoqaqqunagu aamma taakkununnga pisin-naatitsissutinik tunniussisoqartanginnissaa siunertalarugu
- AX aamma MR Løn-imí malittarininnermik aamma allannguutinik suliaqarnermi pisortatigoortumik periusessianik suliaqartoqartariaqpoq atuutsitsisoqarlunilu, taamaaliorluni Kommuneqarfik Sermersooq Change Managementimik ingerlatseriaammik peqataatinneqarsinnaaqqullugu
- Innersuussutigaarput, Namminersorlutik Oqartussanik isumaqtigiiissutinik aalajangersimasunik isumaqtigiiissuteqartoqaqqullugu, taakkununnga ilanngullugit avataanit pisiniartarfinnit Comby aamma Fujitsu, suliassaqarfiiit avataanit sularineqartartut pillugit kukkunersiusunit uppernarsaatit pissarsiarineqarsinnaaqqullugit.

Taamaattumik suliassaqarfimmut kukkunersiusutut oqaaseqaaterput attatiinnarpalput, in-nersuussut 2.3.5 naapertorlugu.

3.5. Aningaasaqarnermik kukkunersiuinermit immikkoortut pingaarutillit

3.5.1. Inatsisit naapertorlugit atuisunut tapiissutit aamma Namminersorlutik Oqartussanit utertitat

Inunnut nuussinerit tassaapput isumaginninnermut inatsisit naapertorlugit inunnut tapiissutit arlapip-passuit.

Misissugassanik tigusisarluta kommunip tapiissutitut tunniussai taakkualu piffissalorsorneqarnerat inatsisitigullu tunngavissaat nakkutilliiffigaavut.

Soorlu inatsisit atuutsinneqarnerannik kukkunersiuinermut immikkoortumi takuneqarsinnaasoq kukkunersiuinermi paasivarput, aningaaasartuutinik akiliuteqarnermi tunngavissaq akuttunngitsumik amigartumik uppernassuseqartartoq.

3.5.2. Akissarsiat aamma sulisoqarnermut aningaaasartuutit

Suleriaatsit aaqqissuussat aamma nammineq nakkutilliinerit kukkunersiuinermi nalilersorneqarput.

Taakkua saniatigut nakkutilliiffigaarpot, akissarsianik aamma inissitsit akissarsianut tunngas-suteqartut kommunimi naatsorsuuserinermik periuseq atorneqartoq naapertorlugu eqqortumik piffisalersugaanerat.

Tassannga naliliinermi, akissarsialerinermi aaqqissuussaq naapertorlugu, akissarsiatut tunniussat (innuttaasunut isumaginninnikkut tapiissutitut tunniunneqarsimasunik aamma imalik, tak. immikkoortoq 4.6.7) aamma Sulinalimut nalunaarutigineqartut kiisalu aningaasaqarnermi modulimi akissarsiatut naatsorsuuserinermik ingerlatsiffigineqartut tassaasut tunngaviusumik nakkutilliinerusut.

Ulloq 31.12.2021 naligiissitsinermik tigusaqarpugut, taassuma ersersippaa AX-imi, akissarsialerissummi paassisutissat aamma Sulinal-imut nalunaarutigineqartut akornanni pingaarteqanngitsumik nikingasoqartoq. Ammattaaq ilisimatinneqarpugut, ukioq 2021 tamakkerlugu qaammammut naligiissitsinermik ingerlatsisoqartartoq.

Siusinnerusumut assingusumik sulianik ataasiakkaanik kukkunersiuinermik ingerlatsivugut, taakkua Inatsisit atuutsinneqarnerannik kukkunersiuinermi immikkoortumi 4.4-mi ilaapput.

3.5.3. Sanaartornermi aningaaasartuutit aamma isertitat

Kukkunersiuinermi ilanngunneqarpoq suleriaatsit aaqqissuussat aamma nammineq nakkutilliinerit nalilerneqarnerat.

2020-mi naatsorsuutini sanaartornermut aningaaasartuutinik kukkunersiuinermi kukkuneq ilanngaatitaqanngitsqoq 4 mio.kr.-inik nalilik paasineqarpoq, taanna 2021-mi naatsorsuutini naqqinnejqarpoq, aamma taamaattumik taakkua ukiuni siusinnerusuni inissitsikkanit malunnaatilimmik sunnerssimaneqarput. Immikkoortoq 3.7 kukkunerit iluarsineqanngitsut innersuussutigaavut.

Suliassaqarfik misissugassanik tigusisarluni itisiliilluni kukkunersiorneqarpoq. Immikkoortumi 2.3.11-mi kukkunersiusut oqaaseqaataat innersuussutigissavagut sanaartornermi aningaaasartuutinik aamma ingerlatsinermut aningaaasartuutinik kontonut inissitsiserinermut tunngasoq.

Taakkua saniatigut sanaartornermi inissitsikkanik kukkunersiuineq allanik oqaaseqaasiornissamut tunngavissiinngilaq.

3.5.4. Oqimaaqtigiissitsinermi inissitsikkanik immikkoortiter-neq

Naatsorsuutinut skemanik atuineq pillugu assigiissaakkamik periuseqarnissaq suli atugaalinngilaq, tamanna ilaatigut isumaqarpoq, naatsorsuutini inissitsikkat atiat aallaavigalugit inissitsikkat arlaqartut naatsorsuutigineqartussagaluanit allaanerusumik immikkoortiterneqartartut. Assersuutitut taa-neqarsinnaapput:

- Innuttaasunit aamma suliffeqarfinit pissat 265 mio.kr.-it: Tassaapput kommuni akimorlugu immikkoortortanit allanit suliffeqarfimmit namminermit pissat 12 mio.kr.-it.

- Namminersorlutik Oqartussanit pissat 227 mio.kr.-it: Tassaapput 1,8 mio.kr.-it suliffeqarfimmit namminermiit pissat (kommunimi immikkoortortanit pissaqaqtigiissutinit akiliutit). Suliffeqarfimmit namminermiit pissat sinneri (12 mio.kr.-it tassaapput "innuttaasunit aamma suliffeqarfinnit pissat"). Suliffeqarfimmi namminermi akiitsut assingusut tassaapput "Namminersorlutik Oqartussanit akiitsut".
- Kommuninit allanit pissat: Tassaapput, Danmarkimi kommuninit pissaat innuttaasunut pineqaatis-sinnejartunut tunngasut (taakkua "nunani tamalaani oqartussaaffeqartut pissaat"-niitussaagaluarput).
- Innuttaasunit aamma suliffeqarfinnit pissat: Tassaapput nunatsinni kommuninit allanit pissat kisalu pissaqaqtigiissutit NCD-mut tunngaasut (pissat suliffeqarfimmuit attuumassuteqarfigisamut tunngasussaagaluarput).
- Innuttaasunut ingerlatsivinnullu akiitsut: Tassaapput pissaqaqtigiissutit NCD-mut tunngaasut. Taakkua ingerlatsiviit attuumassuteqarfigisat ataanni akiitsunut naatsorsorneqartussaagaluarput, tassaniippit Nukissiorfiit aamma Asiaq-mut akiitsut.

Oqimaaqatigiissitsinermi inernerup katinnera 2.284.023 t.kr.-it aallaavigalugu naliliivugut, qulaani kukkunerit pingaaruteqanngitsut, kisianni ilisimatitsissutigiumavarput oqimaaqatigiissitsinermi inissitsikanik immikkoortiterilluni erseqqissaaneq sukateriffigineqartariaqartoq, naatsorsuineremi skemat 2022-mit pinngitsooratik atorneqartarnissaat piumasqaataalernikuummat.

3.5.5. Namminersorlutik Oqartussanit pissat

Inissitsitkkani pissat tassaasut inuit namminneq akileraarutaat, ingerlatsiviit akileraarutaat aamma iluanaarutinit akileraarutit allallu. Akileraarutit Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmit nalunaarutinut kiisalu kingusinnerusumik akiliutigineqartunut naligiissinneqarput.

Kukkunersiuisut oqaaseqaataat immikkoortumi 2.3.8 innersuutigaarput tassani Namminersorlutik Oqartussanik pissaqaqtigiissutit naligiissinneqarnerat eqqartorneqarpoq, soorluttaaq immikkoortumi 3.5.9-mi akiitsutut inissitsikkat allaaserineqarneranni.

Innersuussutigissavarput Namminersorlutik Oqartussanut pissaqaqtigiissutit ima aaqqissuunneqaqqullugit, sapinngisamik pissaqaqtigiissutit katinnerat suliarineqarsinnaalluni, ilaatigut siunissaq eqqarsaatigalugu Namminersorlutik Oqartussat peqatigalugit naligiissitsinermik ingerlatseriaammik aaqqissuussisoqarsinnaaqquillugu, taamaaliornikkut qulakkeerneqarsinnaammatt kommunip aamma Namminersorlutik Oqartussat nalunaarsuinerisa imminnut ataqtigiinnerat.

3.5.6. Kommuninit allanit pissat

Pissat pingarnertut tassaapput Danmarkimi kommuninit pissaat pineqaatissinneqarsimasut inissiarsianniittunut tunngasut (17,8 mio.kr.). Aningaasat 2020-mi Namminersorlutik Oqartussanit pissatut nalunaarsorneqarsimapput. Aningaasat nalingat innuttaasunut Danmarkimi najugaqarfinni pinngitsaalaallutik inissinneqarsimasunut akiliutitut kommunimit akilerneqarsimasunut tunngassuteqarput. Danmarkimi eqqartuussivinnik suliamik ingerlatsisoqarpoq, tassani kommunimit saqqummiunneqarluni akiliisussaatitaaneq ilumut Namminersorlutik Oqartussanit akisussaafigineqartussaanera pillugu, taamaattumik akiliutigeqqaakkami Danmarkimi kommunit pissaannik nalunaarsuilluni allattoqarpoq.

3.5.7. Ingerlatsivinnit atassuteqarfigisanit pissat

Ingerlatsivinnit atassuteqarfigisanit pissaat naatsorsuutini saqqummiunneqanngillat, kisianni tunngaviatigut naatsorsuutini inissitsikkani "innuttaasunit aamma ingerlatsivinnit pissat" aamma pineqarput, ilaatigut pisortat suliffeqarfiutaannit Namminersorlutik Oqartussat ataanni inissisimasunit

(Nukissiorfiit aamma Mittarfeqarfii) pissat, kisiannili aamma NCD-mit pissat (1.858 t.kr.-it). Nakkutilliifigaarpuit NCD-mit pissat ulloq 31. december 2021 naligiinnerat.

3.5.8. Pisiniartarfinnut namminersortunut akiitsut

Inissitsikkaniippuit pisiniartarfinnut akiitsut kisianni aamma ingerlatsivinnut pigisanut Iserit aamma NDC-mut akiitsut.

Pisiniartarfinnut akiitsunik 2021-p ingerlanerani naligiissitsinermik killilimmik ingerlanneqarsimavoq. Avataani akiitsoqarfiganut toqqakkanut akiitsut naligiissinneqarnerannik ingerlatsisoqarnissaanik qinnuteqarsimavugut ulloq 31.12.2021 avataanut upfernarsaatitut atugassamik.

Paasivarput naligiissitsinermi akuttunngitsumik inissitsikkani aningaaasarpassuarnik nalilinni naliliiffigineqarneq ajortunik, immikkut isiginiagassaqaqtartoq. Kukkunersiusutut iliuuseqaqqinnitsivut naammattumik upfernarsaatissarsivugut, akiligassat eqqortumik naatsorsorneqarsimenerannut, kisianni innersuussutigissavarput akiligassaqaqarfiganut naligiissitsinerit akulikinnerusumik pisarnissaat suliniarfigeqqinnejqartariaqartoq taakkualu pitsaassusiannut tunngasut pillugit aamma.

Aammattaaq ulloq 31.12.2021 fakturat takkuttussatut naatsorsuutigisat nalunaarsorneqarnerannik pissarsiniarsimavugut (fakturat akuersissutigineqarsimannngitsut aamma taamaattumik 2021-mi aningaaasartuutitut naatsorsorneqarsimannngitsut). Nalunaarsukkat 4,3 mio.kr.-inik naleqarput. Misissugassanik tigusarluta taakkuningga kingusinnerusukkut akuersissuteqartarneq nakkutilliifigaarpuit, paasillugulu ikittuinnaat 2022-mi akuersissutitaqartut (aamma aningaaasartuutitut nalunaarsorneqartut). Taamaattumik akuersissutit amigaataapput imaluunniit fakturat pisoqqat arallit pillugit isummernissaq amigaataavoq, taakkua kommunimi akuersissutigineqartussatut ingerlasut akornanni silaannarmiipput. Erseqqinngilaq tassunga pissutaasoq pisiniartarfimmur isumaqatigiinngissutaanersoq imaluunniit suna pissutaarpiaarnersoq. Fakturat akuersissutitaqanngitsut tamarmik akuerineqarpata 2021-mut naatsorsuutini aningaaasartuutinut tunngasooq 4,3 mio.kr.-imik amigaateqassaaq.

Aammattaaq pisiniartarfinnut aningaaasartuutinik akiliuteqarnissamut akuersissuteqartarnerup ingerlasarnerani periuseq misilerarparput. Paasivarput, aningaaasaqaqarnermut aaqqissuussami aningaaasartuutit siullertut aamma appaatut akuersissuteqartartumit akuerineqartartut, aamma akuersisartut taakkua aqutsisut aalajangiussaannut naapertuutumik akuersisartuusut. Taamaattoq oqaatigissavarput akiligassanik suliaqartartut tunngaviusumik paassisutissanut tamanut isersinnaammata, tassunga ilanggullugit pisiniartarfinnut akiliuteqarnermi kontonormunut atorneqartartunut. Tamanna isornarpoq, akiligassanik suliaqartunit pisiniartarfinnut akiliuteqarnivimmik isumagineqarneratarnera pissutigalugu, faktura aningaaasaqaqarnermut aaqqissuussami akuerineqareersimatillugu. Tunngaviatigut ass. kontonormut allanganngortinneqaraangata allakkamik suliaqartoqartarpoq, kisianni taakkuningga malitseqartitsinermik imaluunniit nakkutilliinermik aalajangiussamik ingerlatsisoqartanngilaq.

3.5.9. Namminersorlutik Oqartussanut akiitsut

Namminersorlutik Oqartussanut akiitsunik naligiissitsinermik ulloq 31.12.2021 ingerlatsisoqarsimannngilaq. Suliassaqaqfik pillugu 2.3.8-mi eqqartugarpuit innersuussutigissavarput aamma suliassaqaqfik pillugu kukkunersiusutut oqaaseqaativut.

Innersuussutigissavarput Namminersorlutik Oqartussanut pisassaqaqatigiissutit ima aaqqissuunneqaqqullugit, ilaatiqut pisassaqaqatigiissutit ataatsimoortut naatsorsorneqarsinnaanngogqullugit, aamma siunissami ima aaqqissuunneqaqqullugit Namminersorlutik Oqartussat suleqatigalugit naligiissitsinermik ingerlatsisoqarsinnaalerluni, taamaaliornikkut kommunip aamma Namminersorlutik Oqartussat nalunaarsugaasa akornanni ataqtigissoqarnera qulakkeerneqarsinnaalluni.

3.5.10. Ingerlatsivinnut atassuteqarfigisanut akiitsut

Ingerlatsivinnut atassuteqarfigisanut akiitsut tassaapput Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfiutaannut namminersortitanut akiitsut, pingaarnertut Nukissiorfinnut, (5.975 t.kr.) aamma Asiaq (101 t.kr.).

NCD-mut akiitsut inissitsikkani "pisiniartarfinnut namminersortunut akiitsut"-ni inissinneqarsimapput, kisianni ulloq 31. decemperi 2021 pissat 7.599 t.kr.-iupput, ulloq 31.12 NCD-mut akiliutit pissutaallutik. Pissat NCD-mik naleqqatigiissitsiffigineqarput.

3.6. Sanaartornermut iluarsartuussinermullu aninggaasaateqarfimmik pilersitsineq

Decemberip qaammataani politikkikkut aalajangiiffigineqarpoq Missingersuusiortarnermut inatsimmi aalajangiussat naapertorlugit sanaartornermut iluarsartuussinermullu aninggaasaateqarfimmik pilersitsisoqassasoq.

Tassunga atsumik sanaartornermi aninggaasaliissutit atorneqanngitsoorsimasut tamarmik Aninggaasaateqarfimmut nuunneqarput, tessunga ilanggullugit ingerlatsinermut sanaartukkut naammassineqarsimasut soorluttaaq ingerlatsinermut sanaartukkut suliarineqartunut aninggaasaliissutissaattut akuersissutigineqarsimasut aninggaasaateqarfimmit pigineqalernissaat.

Nuussinermut atsumik aninggaasaliissutit ilaat naqqissorneqarput, taakkua ukiuni kingulliunerusuni sanaartugassanut aninggaasaliissutit taaneqarlutik inissismasimapput, naak taakkua ingerlatsinermut aninggaasaliissutit taaneqartussaagaluartut. Pingaarnertut pineqarput attartukkut akiliutaasa nikingassutaat aamma ingerlatsinermut tapiissutit, siunissami - eqqortumik – kommunip ingerlatsinermut aninggaasaliissutaanut ilanngunneqartartussat.

Sanaartornermut aninggaasaliissutit Aninggaasaateqarfimmut nuunneqartut 1.091 mio.kr.-inik naleqarput. Aninggaasat amerlassusiat kommunip 2022-mut naatsorsuutaasa inernerannut sunniateqarput, aamma taamaattumik amigartoornermik malunnaatilimmik nassataqarlutik.

Kommunip ingerlatsinermut pigisanik sanaartorneq nammineq ingerlassimasuuppagu, tassa sanaartornermik ingerlatsineq Siorarsiorfik NCD A/S-imut akisussaatinnagu, taava sanaartornermut aninggaasartuutit amerlanerpaartaat kommunip naatsorsuutaasa inernerannut piffissami 2019-2022 sunniateqarsimassagaluarput.

Paarlattuanik ukiuni aggersuni kommunip angusai pitsanngoriaateqassapput, angusat pitsanngoriaatisaasa assigaa sanaartukkanik atugaqarnermut kommunip attartornerminut akiliutissaagaluata amerlaqatai.

3.7. Ukiumoortumik naatsorsuutit

Kommunit ukiumoortumik naatsorsuutinik saqqummiussinarerannut piumasqaatit Kommunit aamma Namminersorlutik Oqartussat missingersuutaat naatsorsuutaallu pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 16, 28. november 2016-imeersumi aamma kommunit missingersuusiortarnerat, tigoriaannaateqarnerat, naatsorsuutaat, kukkunersiorneqartarnerat kiisalu karseqarnerat naatsorsuuserisarnerallu pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaani nr. 3, 3. februar 2012-imeersumi allassimapput.

Naatsorsuutit inissitsiterneqartarnissaannut imarisaannullu piumasqaatit ikittunnguupput taakkualu eqquutsinneqartarnerat misissuiffigaavut. Aqtsisut nalunaarutaat nalilersinnaajumallugu atuarparput, naatsorsuutini quppernernut 11-53 tunngasut, paassisutissallu tunniunneqartut uagut kommunik ilisimasatsinnut nallersuullugit.

Aningaasaqarnermut aamma Nunamut Namminermut Naalakkersuisoq naatsorsuuserineq pillugu nalunaarummik nutaamik suliaqarpooq, tassuunakkut aalajangersarneqassapput skemanut soorlutaaq aqutsisut nalunaaruteqartarnerannut piumasaqaatit erseqqinnerusut.

Ukumoortumik naatsorsuutit imaraat 2021-mut ukumoortumik nalunaarut kiisalu ilanngussat ingerlatsinermut naatsorsuutinut oqaaseqaatinik imallit (ilanngussaq 2) aamma sanaartukkat naatsorsuutaannut oqaaseqaatit (ilanngussaq 3).

Taakkua saniatigut sanaartornermik suliniutit naammassisat pillugit nalunaarsuinertermik suliaqartoqassaaq, taakkunani takuneqarsinnaassaaq suliniutinut aningaasaliissutit katinnerisa atukkat katinnerannut sanilliunneqarnerat. Immikkoortumi 2.3.4 kukkunersiusutut oqaaseqaativut innersuussutigissavagut.

3.8. Aqutsisut naatsorsuutinik uppernarsaanerat aamma ukumoortumik naatsorsuutini kukkunerit iluarsineqanngitsut

Suliassaqarfinnik kukkunersioruminaatsunik kukkunersiuinermut atasumik ukiumut naatsorsuuserifiusumut 2022, pisortat naatsorsuutinik uppernarsaanermik tunniussipput.

Nunani tamalaani kukkunersiusarneq pillugu ileqqussat naapertorlugit ukumoortumik naatsorsuutini pissutsit iluarsineqarsimangngitsut paasissutissiissutigissavagut. Paasissutissiineq taanna tunniunneqassaaq qulakkeerumallugu, tamanna pillugu aqutsisut ilisimatinneqarnerat.

(mio.kr.)	Inernertermik nalu-naarsuineq	Pigisat	Akiitsut	Nammineq aningaasaatit
2021-mi kukkunerit iluarsineqanngitsut, 2022-mut sun-niutaat:				
Pissutsit Iserit-imut akiitsoqarnermut tunngassute-qartut	-4.200			4.200
Kukkunerit iluarsineqanngitsut 2022-mut tunngasut:				
Paaqqinnittarfinniititsinermi aningaasartuutit amigaataasut	2.795		-2.795	
Sct. Georgs gilde tunineqarnera	-2.202	2.202		
Piffissakuutaartumik inissitsiterinerni kukkunerit eqqakkat	-2.182	2.182		
Ukiup naanerani angusat ilanngullugit nammineq aningaasaatinut sunniutit	-5789	4.384	-2.795	4.200
Nammineq aningaasaatinut sunniutit				-1.589
Ukumoortumik naatsorsuutit kukkunersiorneqartut naapertorlugit kisisitsit pingarnerit	809.377	2.440.147	-1.319.540	-1.120.607
Hovedtal hvis fejl blev korrigerede	803.588	2.444.531	1.322.335	-1.122.196

(-) = isertat/akiitsut

3.9. Sillimmasersimanermut tunngasut

Uagut kukkunersiuinitiit kommunitut aaqqissuussap sillimmasersimaneranut tunngasut ilanngunneqanngillat. Innersuussutigissavarput kommunitut aaqqissuussap minnerpaamik ukiumut ataasiar-luni sillimmasilisarfik imaluuniit isumaqtiginninniartartoq peqatigalugu sillimmasersimanerup katinneranik misissuisaqqullugu, sillimmasakiit il.il. nalilerneqarnerat siunertaralugu, tassunga ilanngullugit sillimasikkat naammattumik matussuserneqarsinnaanersut, aamma kommunitut aaqqissuussaq suliassaqarfinnik immikkut ittunik sillimmasiinissaminut amigaateqarsimasinnaaner-soq paasiniarlugu.

Ukiumik naammassinninnermut atasumik kommunitut aaqqissuussaq ajoquserneqassagaluarpat naammattumik sillimmasersimanertut naatsorsuutigisat naapertorlugin, naammattumik sillimmaser-simaneq ulluinnarni aqutsisunit uppernarsaqquarput.

4. Inatsisit atuutsinneqarne-rannik kukkanersiuineq

Inatsisit atuutsinneqarnerannik kukkanersiuinermi misilerarneqartarpoq inatsisit, malittarisassat nalinginnaasumik ileqqusat eqquutsinneqarnerat.

Pisortat Kukkunersiorneqartarerannut ileqqussat (Standarderne for Offentlig Revision (SOR) naaperorlugit pisussaaffittut kukkanersiuinermik ingerlatsiffingeqartussat ukiut tallimat iluanni pilersaarut kaavilaartoq atorlugu misissorneqartarput.

Aarlerinaatinik pingaaruteqarsorisatsinnillu naliliinivut tunngavigalugit pilersaarummik kaavilaartumik suliaqarpugut.

Pileraarummi sammineqartut	Ingerlanneqarput	2022
Neqerooruteqartitsinermi inatsimmiq pisiniartarnermilu politikklinik eqquutsitsinerit *	2021	X
Akissarsianut- aamma atorfinititsinernut illuartitat *	2021	X
Tunisinermi malittarisassatut tunngavissat nakkutilliiffingeqarnerat *	2021	
Oqartussaaffeqartut akitsuutinik akiligiassinerannut malittarisassanik eqquutsitsineq *	Pisariaqanngilaq	
Tapiissutinik agguassinermi malittarisassatut tunngavissamik eqquutsitsineq *	2021	X
Pisinnaatitaaffittut aalajangiussat tunngavigalugit nuussinerit *	2021	X
Akuersissuteqarnermik malittarisassanik, taarsigassarsisitsinermi malittarisassanik il.il. eqquutsitsineq.	2021	X

* Pisortat kukkanersiorneqartarerannut ileqqussat naaperorlugit sammisassatut pilersaarut. Iliuuserineqartut itisilerneqarnerat ukiumit ukiut nikerarput, tamanna (x) ilisarnaateqarpoq. Sammisaq ilanngussatut toqqagaappat ungaluuteqarani (), pingaaruteqassusianik – aamma aarlerinaateqarneranik naliliineq tunngavigalugu suliassaqarfik toqqarneqassaaq, tassani ataani iliuuserisat nakkutilliiffingeqassapput.

4.1 Killiliineq

Ukiumoortumik naatsorsuutinut tunngatillugu inatsisit atuutsinneqarnerannik kukkanersiuinermi pingaarnertut aaqqissuussat ingerlatseriaatsillu pilersinneqarsimasut nakkutilliiffingeqartarput.

Aamma suliassaqarfijit ataasiakkaat misissugassanik tigusisarluta nakkutilliiffigaavut, suliassaqarfinni suleriaatsit qanoq issusiat paasiniarlugu kisianni aamma, suliani toqqakkani inatsisit malittarisassallu eqquutsinneqarnerannik nakkutilliuumalluta.

Inerniliussagut taamaallaat sulianut nakkutilliiffigisimasatsinni inatsisinik malittarisassanillu eqquutsitsimanermut tunngassuteqarput.

4.2 Nakkutilliinermik suliassaqarfik

Nakkutilliinermik suliassaqarfimmi ilaatigut qulakkeerneqartussaapput inatsisinik, malittarisassanik, isumaqatigiissutitut atuuttunik aamma ingerlatsivimmi pissutsinut nalinginnaasunut tunngasut, soorlu makkuusut:

- Sulianik ingerlatsinerni inatsisit, malittarisassat assigisaallu malinneqartut ilisimaneqarnerat
- Ingerlatsivimmi kukkusqarsinnaaneranut aamma amigaateqarsinnaanermut ilisimasaqarluni isummersimaneq
- Inatsisit, malittarisassat assigisaallu eqquutsinnejnarnerannik iliuutsinik qulakkeerinnis-sutaasunik pilersitsineq
- "qullersat piumasaqaataat" aamma iliuutsit aallartinneqarsimasut ingerlatsivimmi sulinermi kissaatigisatut sunniuteqarnerannik malittarinninneq

Inatsisit, mattarisassat assigisaasalu eqquutsinnejnarnerat ingerlatsivinnit ataasiakkaanit akisu-saaffigineqarpoq. Selineq qitiusumik suliniutinit, soorlu assersuutigalugu journalilerissutinit aamma pikkorissarnertut suliniutinit ikorfartorneqarpoq.

Sulianik ingerlatseriaatsini ataasiakkaani pitsaassutsimik qulakkeerinninneq ilareerpoq, tunngavili-ussatut aalajangiussaavoq aalajangiinerni inuit minnerpaamik marluk peqataatinneqartassasut.

Attuumassuteqannginnermut malittarisassat, allattuisussaatitaanermut malittarisassat allallu anner-tuumik pingaartinneqarput. Taamaakkaluartoq uagut ingerlatsinermik kukkunersiulluta misissuiner-mik angisuumik ingerlatsintta ersersippaa, taakkununnga tunngassuteqartunik iliuuseqarnermi pitsangorsaanissaq pisariaqarsinnaasoq.

Taamaattumik sulissinerup pitsaassusianik aaqqissuussamik aamma aaqqissuussaasumik misis-suilluni uuttuinerterik periuseqartoqanngilaq, tassunga ilanngullugu attuumassuteqannginnermut aamma uppernarsaasinnaanermut piumasaqaatinik eqquutitsineq (aqutsisut sulianik nakkutilliine-rat).

Innersuussut

Taamaattumik suli innersuussutigissavarput, qitiusumit eqqarsaatersuutigeqquillugu inatsisinik malittarisassanillu eqquutitsinermik qulakkeerinninnerup pitsangorsarneqarsinnaanera.

Tamanna assigiinngitsumik ingerlanneqarsinnaavoq, tassunga ilanngullugu pitsaassutsimik nakkutilliineq (aqutsisut sulianik nakkutilliinerat). Tamanna ilaatigut sullissinerup pitsaasusianut nali-liinermut tunngavissatut atorneqarsinnaavoq, ilaatigut tunngavissaq pitsaasoq immikkut sulini-uteqarnissamik pisariaqartitsinermut soorlu ilinniagaqarnermik, aaqqissuussamit taperser-sorneqarnermik aamma suliassanik naammassinninnermut aaqqissuussinernut assigisaannullu naliliissutaasinnaasoq.

4.3 Pisiniarnermi neqerooruteqartitsisarnermik inatsimmik aamma pisiniartarnermi politikkiniq eqquutitsinerit

Siuunertaq

Pisiniarnermi neqerooruteqartitsisarnermik inatsimmik aamma pisiniartarnermi politikkiniq kukkunersiuinermi, neqerooruteqartitsisarnermi killiliussat eququutitsinerit pingaartinneqarput.

Pisortat oqartussaaffigisaanni suliffeqarfinnillu nioqqutissanik kiffartuussinernillu pisiniarnermut tunngatillugu neqerooruteqartitsisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 6, 12. juni 2019-imeersumiipput aamma Sanaartornermik suliassaqarfimmi neqerooruteqartitsineq pillugu malittarisassat Sanaartornermi neqerooruteqartitsisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 9, 19. august 2021-meersumiipput.

Annertussusia

Nakkutilliineq ilaatigut tulliuttunik naliliinermik imaqarpoq;

- pisiniarnermut politikkiniq suliaqartoqarsimanera, pisariiniakkat suussusiannik annertussusianillu erseqqissaatitaqartunik
- politikkini suleriaatsinilu pisiniarnermut atasumik akisussaaffinnik agguataarisimanerup erseqqissumik allaaserineqarsimanerat, tassunga ilanggullugit pisiniarnerit assigiinngitsut pilugit periaatsinik naliliinermi suut killiliussatut inissinneqarsimanersut
- aningaaasartuutinik akuersissuteqarnermi akuersissuteqartarnermi periutsimik inissiisoqarsimandersoq, kiisalu periusissaq taanna naapertorlugu ingerlatsisoqartarnersoq.

Paasisat

Paasivarpot pisiniarnermi najoqqutassaqartoq neqerooruteqartitsisarnermi inatsimmut naapertuutumik kiisalu kommunip nammineq pisiniartarnermut politikkia 2015-imeersoq naapertorlugu ingerlatsisoqartartoq.

Pisiniarnermik ingerlatsinerni neqerooruteqartitsisarnermut inatsimmi, pisiniartarnermut politikkimi asigisaanilu killiliussatut tunngaviusut, aqutsisunit naapertuutinngitsumik iliuuseqarfingineqarsimanerannik paasiaqanngilagut. Aqutsisut pisiniarnermik ingerlatsinerisa sipaarsinnaassuseqarnermik tunngaveqarnerata qulakkeerneqarsimaneranut uuttortaanermik toqqaannartumik misileraalluta nakkutilliisinnasimannngilagut. Taamaattoq ingerlatsinermik akisussaasut aningaasaqarnermik naapertuutinngitsumik ingerlatsisimanerannut assingusunik paasiaqanngilagut.

4.4 Akissarsianut- aamma atorfinititsisernut illuartitat

Siuunertaq

Akissarsianut- aamma atorfinititsisernut illuartitanik kukkunersiuinermi pingaartinneqarput:

- Isumaqtigiissutit allannguuteqartilugit aaqqissuussani akigititanik nutarterineq

- Isumaqtigiissutit naapertorlugit akissarsiassat eqqortumik inissinneqarnerat, ukiut sulifigisimasat naapertorlugit eqqortumik naatsorsuinerit kiisalu tapisiaasinaasunut uppermarsarneqarnerat
- Akissarsianik naatsorsuinerit aamma nalunaarutiginninnerit eqqortut

Annertussuseq

Kommunip akissarsialerinerlik suliassaqarfiani suleriaatsit misissuiffigaavut, misissugassanik tigusisarluta ilaatigut naakkutilliiffagalugit:

- Inuit toqqakkat pillugit atorfinnermi allakkanik atsiukkanik peqarnersoq,
- Sulisut pillugit suliani toqqakkani ilinniarsimanermut pisariaqartumut / piginnaasatut naatsorsuutigisanut aamma siusinnerusukkut suliffigisamit uppermarsaatit pisariaqartut pigineqarnersut,
- Atorfinitssinneqarneq, akissarsiat inissinneqarnerat aamma soraarsitaaneq eqqortumik aamma suliassanut taakkununngaa pisinnaatitaasunit ingerlanneqartarnersut,
- Sulisut soraarnerussutisiaqalernissamut eqitigaat eqqortumik akiliutigineqartarnersut,
- Tapisiat aamma tapit isumaqtigiissutit naapertorlugit aaqqinnejartarnersut aamma inatsisit atuuttut naapertorlugit tunniunneqartarnersut,
- Akunnermusialinnut akiliutit akunnerit suliffigisimasaat nalunaarsorneqarsimasut atsiukkat naapertorlugit tunniunneqartarnersut,
- Akissarsiat akissarsialerissummut eqqortumik nalunaarsorneqartarnersut aamma nalunaarutiginnineq siunertarineqartutut sunniuteqarnersoq,
- Akileraartarnermi inatsimmi sulinngiffeqarnermut atasumik angalaneq, utaqqiisaasumik ineqartitaanerup akileraarutaasussaanera allallu akeqanngitsumik tunniussat allat malittarineqarnerat.

Akissarsialerissummit kommunimi ingerlatsivinnit assigiinngitsunit qaammammusialinnut akissarsiatut suliat toqqakkat naakkutilliiffigaavut. Akissarsiat nakkutilliiffissatut toqqakkat tassaapput politikerit, aqutsisut, akissarsialeriffimmi naatsorsuuserisut aamma allani atorfilit akissarsiaat, ilaatigut ukiumi pineqartumi nutaatut suliersut aamma suliunnaartut kiisalu kommunimi illoqarfinni assigiinngitsuni sulisunut tunngasut.

Inunnut toqqakkanut akissarsiatut tunniussat, tapit, ullormusiat, aaqqiissutit assigisaallu akissarsialeriffimmi suliat pillugit paassisutissat ilanngullugit misissorpavut aamma nakkutilliissutit atortus-satut tigusatsinnut nallersuullugit, tassaasut; akissarsiat pillugit isumaqtigiissutit, akissarsiat nalunaarsorneqarnerat aamma aalajangiinerit aalajangersimasut pillugit kaajallaasitat il.il.

Paasisat

Misissugassatut tigusatsinnit aningaasat amerlassusaannut tunngasuni kukkunernik malunnaatilin-nik paasisaqanngilagut.

Sulianik sulisunut tunngasuni nakkutilliinitsinni aamma akissarsiatut tunniussanik qulaajaanitsinni siusinnerusukkut kukkunerit aamma amigaatit pisartut assigisaat takuagut, kisianni taakkua ikilisin-nissaat anguniarlugu illuatungeriit aningaaasanik tunniussinerni tunngavissanik suliallit oqaloqatigiit-tarneq aqqutigalugu suliniarnerat takuarput.

Amigaatit pingaernerit tassaapput atorfininnermi uppernarsaatit atsiukkat, meeqlanik pinerlis-mannginnermut uppernarsaatit aamma tapisiatut tunniussanut uppernarsaanerit amigaataanerat, tassunga ilanngullugu ukiut suliffiusimasut amerlassusiat aallaavigalugit tapisiat.

Uagut paasinnattaaserput naapertorlugu aaqqissuussami aamma suliassaqarfii akornanni allann-guisoqarsinnaavoq ingerlatseraatsinik isorinnittumik misissuineq, periutsinik atuineq taamatullu su-liassanik agguataarineq aqqutigalugit, taamaaliorikkut kukkunerit amerlassusiat ikilisinneqarsinnaa-pput soorluttaaq akissarsialerinermi piffissaq atorneqartoq malunnaatilimmik sivikillisinneqarsin-naavoq.

4.5 Tunisinermi malittarisassatut tunngavissat nakkutilliiffigineqarnerat naatsorsuutigisatullu malinneqarnerat

Siunertaq

Tunisinernik kukkunersiuinermi nakkutilliiffigineqarpoq tunisinermi akuersisummik pisariaqartumik peqarneq aamma killiliussat iluanni ingerlatsineq – tunisinernut assigiinngitsunut atuuttunik, taak-kua ataanni pingaanertut inatsisitigut tunngavissat aamma akinik inissiinermik kukkunersiuineq.

Annertussusia

Nakkutilliineq ilaatigut tulliuttunik naliliinermik imaqarpoq:

- fakturaliornerni akigititat atorneqartut, akigititat nalunaarsorneqarfianni akigititanut politikkikkut akuersissutigineqarsimasunut assingunerat, aamma fakturalerineq taanna eqqortumik naatsor-suuseriffigineqarluni eqqortumik piffissaligaasimanersoq

Nakkutilliinitsinni pingaarnersiorlugu misissorparput naatsorsuutini inissitsikkat "akigititanik akile-eqqusissutit" ataanni isertitat 54 mio.kr.-inik ersersitsinerat.

Paasisat

Isertitat akigititanut tunngasut oqaaseqaasiornissamut tunngavissiinngillat.

4.6 Pisinnaatitaaffittut aalajangiussat tunngavigalugit nuussinerit

4.6.1 Isumaginninnermik inatsit

Suliassaqfinni Namminersorlutik Oqartussanit utertitsinernik ingerlatsiffiusuni kommunip kukkuner-siuisuatut inatsisit tunuliaquataasut equuutsinneqarnerat nakkutilliiffigisussaavagut.

Inuit ataasiakkaat ataanni naatsorsuuserinermik ingerlatsineq Namminersorlutik Oqartussanit uter-titsisoqarnissaanut piumasaqaatinut tunngaviuvoq – taassuma saniatigut innuttaasunut tapiissut-ineriartornerannut naliliinermi tunngavittut atorneqartarpooq.

Pingaarnertut isiginiartussaavarput:

- innuttaasunut ikorsiissutit inatsisit malittarisassallu atuuttut naapertorlugit akuersissutigineqart-arnerat
- ikorsiissutit kontonut eqqortunut inissinneqarsimancerat aamma
- taamaattumik aningaasartuutinik taakkununnga utertitsisinnaanermut tunngavissaqarneq aamma eqqortumik utertitsineq

Suliassaqfinni suliamic ingerlatsinerup pitsaassusiannik qulakteerinninneq nalinginnaasoq aqtsi-sunit suli tamakkiisumik ingerlanneqalinngilaq.

Taamaattoq oqartussaasut aalajangiinerisa pitsaassusiannik qulakteerinnermik ilaatigoortumik ingerlatsisoqatsiartarpooq, aamma innuttaasunut akiliutaasartut aningaasartaannik naatsorsuinernut tunngaviit qulakteerneqartarput.

Kukkunersiuineq ingerlanneqarpoq suliat ataasiakkaat 212-it nakkutilliiffigineqarnerisigut (CPR-normup ataatsip iluani suliat ataasiakkaat arlaqarsinnaapput).

Kukkunersiuinerup inernerina imaappoq:

Ikorsiinermik suliassaqarfik	Suliat tiguneqartut amerlassusiat	Suliat malun-naatilinnik kuk-kuneqanngitsut	Kukkunerit amerlassusiat akiliuteqarnermi utertitsinermiluunniit annermik kinguneqanngitsut	Kukkunerit pingaarutilit amerlassusiat akiliuteqarnermi utertitsinermiluunniit pingaarutilit
Siusinaartumik pensionisiallit	29	29	0	0
Pisortanit ikorsiissutit	16	16	0	0
Pisortanit ikorsiissutit utertillugit akiler-neqartussat	18	18	0	0
Inummut tapit	6	6	0	0
Ataasiartamik ikorsiissutit	10	10	0	0

Suliffeqartitaanermi akissarsiat	2	2	0	0
Utoqqalinersiat	14	14	0	0
Suliffissaaleqinermi ikorsiissutit	4	4	0	0
Ineqarnermi tapit	36	36	0	0
Akigititanik akiliutit inersimasut	7	0	7	0
Nuttarsinnaanermut ikorsiissutit	1	0	1	0
Suliffimmik sungiusarneq	2	2	0	0
Ulloq unnuarlu inissiinerit	32	1	31	0
Suliat katillugit	212	111	95	6

4.6.1.1 Innuttaasunik inissinneqarsimasunik nakkutilliineq

2022-mi kukkunersiuinitssinnut atasumik sullissinermik nalinginnaasunik misissuinitta saniatigut nak-kutilliisussaatitaaneq pillugu nalunaarummik atuutsitsineq pingaarnertut pissutsit tulliuttut pillugit ukkataraarput:

- Innuttaasut inissinneqarsimasut nakkutilliiffigineqarnerat
- Innuttaasunik inissinneqarsimasunik inuttaasutut oqaloqatigineqarnerannik ingerlatsinerit
- Innuttaassunut inissinneqarsimasunut iliuusissatut pilersaarutinik nutarterinerit
- Inissiinernik nalinginnaasumik malittarinninneq

Suliassaqarfii sinnerini sullissinermik kukkunersiuinitssinnut atasumik sullissinerup pitsaassusiata qaffariarsimanera takusinnaavarput. Taamaattoq allattuisussaatitaanermut atatillugu innersuussuvit aalajangiussimavagut.

4.6.1.2 Meeqqat tapersorsorneqarnissaannut inatsit

Meeqqanut inuuusuttunullu suliassaqarfimmi unammilligassat pingaernerit makkununnga tunngasuteqarput:

- Nalunaarfinginnittussaatitaanermik isumaginninnerit (akunnerit 24-t iluanni nalunaarfinginninnerit qanoq amerlatigisut isumaginninnikkut misissuinerik ingerlatsiffigineqarnissaat pillugit aalajangiinernik ingerlatsiffigineqartarnersut kisitsisaatigineqanngillat – aamma /imaluunniit isumaginninnikkut misissuinerik ingerlatsiffigineqartussatut aalajangiussanit qanoq amerlatigisut sap.ak. 2 ingerlaneranni aalajangiiffigineqartarernut tunngasut)
- Isumaginninnikkut misissuinerit (isumaginninnikkut misissuinerit naammaginannginnerat – aamma taamaattumik inissiinermik aaqqissuussinerit akuttunngitsumik pingaarnertut atorneqartarnerat)
- Meeqqanik oqaloqatiginninnerit (suliani amerlanerpaani meeqqanik oqaloqatiginninnerit ingerlanneqarneq ajorput)

- Akuersissutit aamma aqqissuussat akornanni ataqtigiissut (aaqqissuussinernik aallartitsisoqarnissaanut sullissisoq tamatigut naammattumik aalajangiisinhaasanngilaq – aamma taamaat-tumik taanna sioqqullugu akuersissummik ingerlatsinissamut)
- Iliusissatut pilersaarutinik suliaqarneq aamma malittarinninneq
- Nakkutilliinissamut pisussaaffik (piumasqaatinik tamatigut naammassinnitoqarneq ajorpoq soorlu pinaveersaartitsilluni nakkutilliinivimmik ass. inummik nakkutilliinermik aamma ilaqtariit angajoqqaarsiaasartut ingerlatsinerat pillugu nakkutilliinernik)

Uagut paasinninnerput naapertorlugu sullissinerup pitsaassusia pitsangoriaateqarsimavoq nalunaarfiginnittussaatitaanernik suliaqarnermi, isumaginninnikkut misissuinernik suliaqarnerni aamma meeqqat angerlarsimaffiini inissiinernut tunngatillugu sulianik malitseqartitsinerni.

Taamaattoq uagut paasinnittaaserput naapertorlugu inissinneqarsimasut nakkutilliiffigineqarnissaanut nakkutilliisussaaneq pillugu nalunaarummik atuutsitsinermik malunaatilinnik suli unammilli-gassaqarpoq.

4.6.1.3 Inersimasut tapersorsorneqarnissamik pisariaqartitsisut

Inersimasut tapersorsorneqarnissamik pisariaqartitsisut ikorsiissutinik pissarsisinnaapput, taakkua tassaasinjaapput aningaasatigut pisartakkat soorluttaaq sapinngisamik namminneq pilersorsinna-assutsimik annerpaamik ingerlatsilernissamut ikorneqarneq.

Ikorsiinermi innuttaasut ataasiakkaat inuuneranni pissutsit atugaat aamma nukissaat apeqqutaasarp-put. Inersimasut tapersorsorneqarnissamik pisariaqartitsisut matchgruppinik taaneqartartunut aggu-ataarneqartarput:

1. Matchgruppi 1 – sulilernissamut piareersimasoq (pilersuisinnaagallarnermut tunngavissaq aamma suliffissarsiornermik ikorneqartoq)
2. Matchgruppi 2 – suliniarfingineqarnissamut piareersimasoq (piginnaasanik qulaajaanermik inger-latsineq, siunnersorneqarnermik ingerlatsineq, piginnaanngorsarnermik ingerlatsineq)
3. Matchgruppi 3 – suliniarfingineqarnissamut piareersimanngitsoq

Sulianik misissuineq oqaaseqaatinik pingaarutilinnik tunniussinissamut pissutissiinngilaq, taamaat-toq oqaatigineqassaaq suliani uppernarsaatinut tunngasut suli unammilligassartaqarmata, taak-kununnga ilaallutik allattuisussaatitaanermut pisussaaffit, taakkunani uppernarsaanerit aaqqissu-ssaaneranni.

4.6.1.4 Inuit annertuumik innarluutillit pillugit inatsit

Inuit annertuumik innarluutillit pisinnaatitaaffeqarput iluaqusersuutinik, ikorfartortinik aamma inigis-amik tunineqarnissaminnut, innuttaasup sapinngisamik nalinginnaasumik inuuneqarsinnaaneranut tapersersuisunik.

Suliassaqfimmut tassunga uagut aamma tamakkiisumik taamannak isumaqarpugut, suliassaqfik illersorneqarsinnaasumik allaffisornermik ingerlatsiffigineqartoq, kisianni sulianik nakkutilliineq in-nersuussutinik arjalinnik saqqummiussinissamut pissutissiivoq.

Innersuussutit iliussissatut pilersaarutinut, ikorfartorteqarnissamut akunnernik tunniussanik malit-se-qartitsinernut paarlattuanik akunnerit akuersissutigineqartartut atorneqartartut kiisalu neqeroorutinik naapertuutunik pilersitsinerit – tassunga ilanngullugit pillorissaasut aamma timimik sungiusaasut kiisalu inissiat innarluutilinnut naleqquttunut tunngassuteqartut.

4.6.1.5 Suliffissaqartitsineq (Majoriaq)

Suliffissaqartitsineq Majoriamit aaqqissuussaavoq, tassannga nammineq pilersorsinnaanermut perifissat qulaajarneqartarpuit.

Sulianik nakkutilliineq pingaarutilinnik oqaaseqaasiornissamut tunngavissiinngilaq.

4.6.1.6 Utoqqaat

Innuttaasut 2021-mi 67-inik ukioqalersut utoqqalinersiaqalersinnaapput. Taakkua saniatigut innuttaasutut utoqqartut angerlarsimaffimmi ikiorteqarnissamut pisinnaatitaapput (inuttut eqqiluisaernerut, suliassanik isumaginninnermut aamma angerlarsimaffimmi peqqissaasoqarnermut) kiisalu ilu-aqqusersuutinik atortoqarsinnaanermut tunngasutigut – taakkununnga ilangullugit najugarisamik naleqqussaanerit il.il.

Nakkutilliinitinni pingaarnertut isiginiarpagut utoqqalinersianik tunniussisarneq aamma taakkununga tapisiatut aaqqissuussat.

Taakkuninnga sulianik nakkutilliinertert amigaatillu pingaarutilit naammattoorneqanngillat.

4.6.1.7 Isuimaginnitoqarfimmi suliassaqarfinnik sulianik kukkunersiuinermit eqikkaaneq

Uagut naliliivugut nalinginnaasumik sulianik ingerlatsinerni tulliuttut pitsangorsaavigineqartari-aqartut:

- Suliat pillugit allakkiat aamma nalunaarsuisussaataanermut malittarisassanik eqquutsitsineq (innuttaasumik aamma suliamut soqtigisalinnik allanik attaveqartuarnernit uppernarsaanerit). Allakkiat ima pitsaassuseqassapput, sullisisup saniatigut inummit allamit erseqqissumik takuneqarsinnaalluni qanga innuttaasoq aamma soqtigisalik alla oqaloqatigineqarsimanersut, suut oqaluuserineqarnersut aamma suut isumaqatigiissutaanersut.
- Misissuinnissamut pisussaaffeqarnermi suliaq pillugu paasissutissat (suliamik ingerlatsinerni misissuinerik naapertuuttunik ingerlatsisinnaanermut suliamut piginnaaneqarneq – pingaartumik ajornartorsiutinik katitigaasunik aamma ataasiakkaanik naliliinerit. Assersuutigalugu isuimaginikkut misissuinerit, sulisinnaassutsimik misissuinerit il.il.). Misissuinerit suliamut piginnaasmik aamma peqqissaarussinermik imaattumik imaqassapput pissutsit pingaaruteqartut tamarmik qulaajarneqarlutik, taamaaliornikkut suliami paasissutissat iliuuseqarnissanut aamma iliuusissatut pilersaarutinik suliaqarnissamut naapertuuttumik tunngaviusinnaallutik aalajangiisuusin-naallutillu.
- Iliuusissatut pilersaarutit aallaavigalugit iliuuseqarsinnaassuseq (iliuutsit sorpiaat innuttaasunut ataasiakkaanut neqeroorutaaniarpit – aamma innuttaasumut suut naatsorsuutaappat). Iliuusissatut pilersaarutit ima suliarineqassapput innuttaasup suliami susoqarpiassanersoq erseqqissumik takusinnaasariaqarpaa – aamma taamaaliornikkut iliuusissatut pilersaarummi immikkoortukkuutaanut nammineq tunniusseqataalluni, (suliffeqarfimmit imaluunnit avataanit suliamik ingerlatsisunit) ilisimaqqissaassavaat paaseqqissaarlugulu namminneq suliartik suunersoq.
- Tunngavilersuutit, naliliinerit aamma aalajangiinerni inatsisinut innersuussinerit (tunngavilersuutinik allataqarsinnaassuseq, naliliinerit allaaserineqarnerat tassunga ilangullugit aalajangiinernut inatsisinut tunngaviusunut innersuussinerit). Aalajangiinerit ima ilusilerneqarsimassapput innuttaasup aamma soqtigisaqartut allat takusinnaasariaqarlugu soog taamannak aalajangiisoqarsimanersoq. Taanna aamma naammagittaalliteqartoqassagaluarpat pitsaanerpaamik aalaaviusinnaavoq.

- Malitseqartitsinerit/nalileeqqinnerit (innuttaasup inuunerani atugassaritaasut naliliiffigeqqittuarneri aamma taamaaliornikkut ikiorneqarnissamik pisariaqartitsinermik nalileeqqinneq). Nalileeqqinnerit tunngaviusumik ima ingerlanneqartariaqarput, innuttaasup inuunerani atugassaritaasut allannguuteqaraangata – siornatigullu ikorsiinerit aallartinneqartut innuttaasunut pitsaanerpajunnaaraangata.

Sulianik kukkunersiuinerup nammineq ersersippaa, suliani amerlaqisuni nakkutilliiffigineqartussatut toqqakkani kukkunernik angisuunik imaluunniit mikisunik aamma amigaatinik naammattuuisartugut. Taamaattoq suliassaqarfinni aalajangersimanerusunik malitassaqartuni allani soorlu utoqqalinersiani (tunngavitut aningaasaliissut) aamma ineqarnermut tapiissutini, kukkunernik naammattuuerpiarneq ajorpugut.

Paarlattuani suliamik ingerlatsiffiusussani suliassaqarfinni aalajangersimanngerusuni aamma ajornartorsiutini katitigaasunik imalinni suliani amerlasoorpassuarni kukkunernik naammattuugaqartarpugut.

Tassaasinnaapput iliuuserisani amigaatit, piffissaliussanik eqquutitsinnginnerit imaluunniit amigartumik uppermarsaaneq. Aningaasanik ikorsiernut tunngatillugu aningaasanik tunniussinisamut naammaginartumik pissutissaqannginneq aamma/imaluunniit akigititanik kukkusunik atugaqarneq.

Erseqqissaatigineqassaaq tamanna kommunini allani takusartakkatsinnut assingummat.

Aamma oqaatigineqassaaq, suliassaqfimmi aqutsisunik aamma sulisunik oqaloqtiginninnerup ersersimmagu, sullissinerup pitsaassusiata ineriertorttuarnera siammasissumik kissaatigineqarmat. Pitsangorsaatissatut periarfissat tikkukkavut tigulluarneqarput aamma taakkua atuutsinnejnerannik ingerlaavartumik suliaqartoqarpoq.

Taamaattumik siusinnerusumi kukkunersiusutut oqaaseqaatisinnut assingusumik tassunga tunngasumik oqaaseqaateqaqqippugut.

4.6.1.8 Aqutsisut suliamik nakkutilliinerat

Aqutsisut suliamik nakkutilliineranni ilaatigut siunertaavoq sullissinermi suliamut tunngasup pitsaassussianik uuttuisinnaaneq, ilaatigut suliffeqarfimmi ilinniartsiuarnermut ineriertorttsiuarnermullu tapertaaneq.

Aqutsisut suliamik nakkutilliinerannut atulersitsinissamut suliniutinik ataasiakkaanik aallartitsisoqarpoq, kisianni suli tamanna aaqqissuussaasumik najoqqtassaqarlunilu ingerlanneqanngilaq.

Ilisimatitsissutigineqarpoq 2023-mi meeqnanut iniuusuttunullu suliassaqarfik soorlutaaq inersimasunik suliassaqarfik aqutsisut sulianik nakkutilliinerannik aallartitsiffigineqartut.

Taakkua saniatigut pisortanit ikorsiissutinut suliassaqarfimmi aalajangiinerit tamarmik suleqataasumit nakkutilliiffigineqartarerat aallartinneqarpoq, taakkua immikkoortortami aqutsisumit atsiorneqannginnerat sioqqullugu, nakkutilliineq assingusoq ineqarnermut tapiissutinut tunngasoq aamma aallartinneqarpoq.

Tamanna aamma isumaqarpoq aqutsisut nakkutilliinermk ingerlatsinerannit nalunaarutiginninnernik suliaqartoqarneq ajortoq Ingerlatsinermut aamma aningaasanik aqutsinermut najoqqtassiaq naapertorlugu suliassaagaluartunik.

Tassunga tunngasumik siornatigut kukkunersiusutut oqaaseqaaterput attatiinnarpalput.

4.7. Tapiissuteqarnermi malittarisassanik il.il eqquutsitsineq

Siunertaq

Pisortat suliffeqarfutaanni tunngavittut malittarisassaavoq aningaasartuutit suulluunniit akilerneqasanngitsut aamma isertitat suulluunniit pissarsiarineqassangitsut taakkununnga akuersissutit pisari-aqartut pigeqqaartinnagit. Taamaattumik siunertaavoq tapiissuteqarnermi- aamma taarsigassarsi-nermi malittarisassat il.il. eqquutsinneqarnerat nakkutilliffigissallugit.

Annersussusia

Naatsorsuutinut nassuaatit ukiumoortumik naatsorsuutinut tunngassuteqartut nakkutilliffigaavut.

Paasisat

2022-mi kommunip aningaasaqarnermik aqutsinera ingerlaavartumik pitsanngorsaaneqartuarpoq, tassunga ilanngullugit qaammatikkaartumik naatsorsuutinik saqqummiussisarneq, kiisalu kvartalikkaartumik aningaasaqarneq pillugu communalbestyrelsemut malitseqartitsisarneq ilassutitut aningaasaliissutinik aalajangiussinissamut tunngavittut atugassanik.

Tassunga tunngaviuvoq isertitat aamma aningaasartuutit siunertat kontoannut eqqortunut inissinneqartarnerannik ingerlatsiuarnissaq. Paasivarput ukiup ingerlanerani aamma pingaartumik ukumik naammassinninnermut atasumik kontonut nuutiterinernik arlalinnik ingerlatsisoqarsimasoq, siunertat akuersissutigineqarsimasut naatsorsuiffigeqatigiinnerannik eqqortunik takutitsiumalluni.

Taamaattumik suut tamat katinnerannik uagut naliliivugut, aningaasaliissutit naatsorsuiffigeqatigiinneranni tunngavissat 2022-p ingerlanerani pitsangorgiaateqaqqissimasut, aamma suli annerusumik aningaasaliissutaasut allanngortinnejarnissaannut pisariaqartitsineq pillugu piffissaalluartillugu communalbestyrelsimumt saqqummiussisoqartartoq, naatsorsuutillu naammattumik nassuarneqartartut aningaasaliissutit aamma atukkat nikingassuteqartillugit.

Taamaattoq innersuussutigissavarput kommunimit suli aningaasaqarnermik aqutsineq ukkatarineqaqqullugu, aamma ukiup ingerlanerani isertitat aningaasartuutilu kontonut eqqortunut inissinneqartarneranik suliniarneq nanginneaqqullugu.

5. Ingerlatsinermik kukkunersiuineq

Ingerlatsinermik kukkunersiuinermi misilerarneqartarpoq ingerlatsivik anin-gaasaqarnermik eqqarsartaaseqarluni ingerlatsisimanersoq.

Pisortat Kukkunersiorneqartarnerannut lleqqussat (Standarderne for Offentlig Revision (SOR)) naapertorlugit pinngitsoorani kukkunersiuinermik ingerlatsiffigineqartussat ukiut tallimat iluanni pilersaarut kaaviiartoq malillugu misissorneqartarpuit.

Aarlerinaatinik pingaaruteqarsorisatsinnillu naliliinerput tunngavigalugu pilersaarummik kaaviiartumik imaattumik suliaqarpugut.

Pileraarummi sammineqartut	Ingerlanneqa-reerput	2021
Sammisanik aamma nukissanik aqtsineq *	X	X
Anguniakkanik aamma angusanik aqtsineq *	X	X
Pisiniartnermik aqtsineq *	(X)	(X)
Missingersuutnik aqtsineq suliniutinut ukiuni arlalinni anin-gaasaliiffigineqartunik *	(X)	(X)
Pisortat tapiissutaasut aaqqissuussanik aqtsineq *	(X)	(X)

* SOR naapertorluq sammisassatut pilersaarut. Iliuuserneqartut itisilerneqarnerat ukiumit ukiumut nikerarput, tamanna (x) ilisarnaateqarpoq.

Sammisaq ilanggussatut toqqagaappat ungaluuteqarani (), pingaaruteqassusianik – aamma aarlerinaateqarneranik naliliineq tunngavigalugu suliassaqarfik toqcarneqassaaq, tassani ataani iliuuserisat nakkutiliffigineqassapput.

5.1. Killiliussat

Ukiumoortumik naatsorsuutinut atasumik ingerlatsinermik kukkunersiuinermi pingarnertut nakkutiliffigineqarput aaqqissuussat ingerlatseraatsillu pilersinneqarsimasut.

Sulianut taakkununnga aamma/imaluunniit aningaasaqarnermik kukkunersiuinermut kiisalu inatsisit atuutsinneqarnerannut kukkunersiuinermut atasunik pissutsinik nalunaarutiginninnermut naaper-tuutnik paasisaqarutta, taanna nalunaarutiginninnermik suliatsinnut ilangunneqassaaq.

5.2. Nakkutilliinermik suliassaqarfik

Nakkutilliinermik suliassaqarfimmi qulakkeerneqassapput sipaarsinnaassuseqarneq, pilersitsisin-naaneq aamma pitsaasumik ingerlatsineq, taakkununnga ilaatigut ilaapput:

- Ingerlaavartumik naliliineq, nukissat ingerlatsivimmut atorneqartut akuleriillutik naapertuutumik/pitsaassumik aamma akit eqqarsaatigalugit ingerlanneqarnerat
- Ingerlaavartumik naliliineqartarpoq, nukissat aamma sammisat (nukissat ikinnerit atorlugit sammisat assingusut suliarineqarsinnaasimanersut) pitsaanerpaamik ataqtigiissuseqarnersut

- Ingerlaavartumik nalilerneqartarpooq, suliniut pitsaanerpaajunersoq kissaatigisatut sunniutissat piviusunngortinnissaannut (nukissat ikinnerit atorlugit sammisat assingusut suliarineqarsinnaasimanersut)

5.3. Sammisnik- aamma nukissanik aqutsineq

Siuunertaq

Siuunertaavoq nalilissallugu, kommuni suleriaatsinik aamma nammineq nakkutilliinernik aaqqissuussaasunik pilersitsisimanersoq, sammisanut- aamma nukissanik aqutsinissamut atasumik piffissaq eqqorlugu aalajangiinernut aqutsisut naammattunik aamma uppernassusilinnik peqarnissaannut qulakkeerinissutaasunik.

Annertussusia

Kukkunersiinerup pingaarnertut imarai fagchefinik aamma illoqarfinni pisortanik oqaloqateqartuarerit.

Paasisat

Sammisanik- aamma nukissanik aqutsineq kommunimi killilimmik ingerlanneqarpoq.

5.4. Anguniakkanik aamma angusanik aqutsineq

Siuunertaq

Siuunertaavoq nalilissallugu, kommuni suleriaatsinik aamma nammineq nakkutilliinernik aaqqissuussaasunik pilersitsisimanersoq, kommunimi anguniakkanik Kommunalbestyrelsimit aalajangersarneqarsimasunik angusaqarnermut nalunaarusisornermik ingerlatsinissamut qulakkeerinissutaasunik, kiisalu periutsinik pilersitsisoqarsimanersoq angusanik nalunaarutiginninnermik eqqortumik saqqummiussinissamut tapersersuutaasunik.

Annertussusia

Kukkunersiinerup pingaarnertut imarai fagchefinik aamma illoqafinni pisortanik oqaloqateqartuarneq.

Paasisat

Kommunimi ilisimaarisatut anguniakkanik- aamma angusanik aqutsinermut assersuutissat amer- lanngitsut taamaallaat pigineqarput, soorlu ukiumi angusarineqartorpiaat uppernarsarneqarnisaannut paasissutissat killeqartorujussuit pigineqartut.

5.5. Pisiniarnermik aqutsineq

Siuunertaq

Siuunertaavoq nalilissallugu, kommuni suleriaatsinik aamma nammineq nakkutilliinernik naapertuuttunik pilersitsisoqarsimanera, kommunimit pisiniartarnermik isumaqtigiiissutinik nusitsilluni atugaqarneranullu tunngasunik aamma taamaattumik akikilliliissutinik atorluaasinnaaneranut tunngasunik.

Annertussusia

Nakkutillinerup imarai suleriaatsit aaqqissuussat neqerooruteqartitsinermut il.il. tunngasut aamma sammisat ataani saqqummiunneqartut misissorneqarnerat. Nakkutillinermi pineqanngillat neqer-orutaasut il.il. toqqakkat nalilerneqarnerat.

Paasisat

Immikkoortumi 4.3 neqerooruteqartitsinermi malittarisassat aamma pisiniartarnermi politikkit pillugit sammisat innersuussutigaavut.

6. Ingerlatsinermik kukkunersiuilluni misissuinerit angisuut

Misissuinerit anginerit Aningaasaqarnermut Inuussutissariornermullu Ataatsimiititamit aallartinneqarsinnaapput.

Misissuinerit anginerit pilersaarusrusiorneqartarput misissuinermi sammisassaq aalajangersimasoq aallaavigalugu, tassani aningaasatigut aamma inatsisitigut pissutsit ilangunneqartarput.

Kukkunersiusut nalunaarutaata massuma saqqummiunneqarnissaata tungaanut 2022-mi ingerlatsineq pillugu itisiliilluni kukkunersuinermit angisuumik ingerlatsisoqanngilaq.

6.1. Siusinnerusukkut itisiliilluni ingerlatsinermik misissuinernik ingerlanneqarsimasunik malittarinninnerit

Ukiakkut 2021/upernaakkut 2022 kommunip inissianik ingerlatsinera il.il. pillugit itisiliilluni misissuinermit suliaqarpugut.

Amigaatit tikkuarneqarsimasut iluarsiiffiginiarlugit 2022-mi suliniutinik ingerlatsisoqarpoq.

Taamaattoq taakkua ilaannut tunngatillugu pineqarput, ingerlatsinerit suli naammassineqanngitsut. Taakkua assersuutigalugu tassaapput:

- Ineqarnermut Attaveqaasersuutinullu Naalakkersuisoqarfimmit attartorneq/attartortitseqqinnejq pillugit aaqqissuussanut atasumik attartornermut pissutsinut oqaaseqaatinik pissarsiniarneq
- Atorunnaarsitsinissamik siunnerfimmik qulaarsineq

Soorlu takuneqarsinnaasoq ingerlatsinerit aamma oqaloqatigiinnerit tamakku suli ingerlapput aamma piffissami matumani tamakkiisumik qulaarneqarsimanngillat.

7. Immikkoortunik allanik kukkunersiusutut suliat pillugit paasissutissiineq

Deloitte 2022-mi kommunip ingerlatsiviutaannit ataatsimeersuarnermit kukkunersiusutut toqqakkatut tulliuttunut atuuppoq:

- Siorarsiorfik Nuuk City Development A/S
- Iserit A/S
- Nuup Busii A/S

Malugineqarpoq 2022/2023 ingerlatseqatigiiffiit Iserit A/S aamma Siorarsiorfik Nuuk City Development A/S kattunneranik ingerlatsisoqassamat.

8. Paasissutissat allat

Uagut kiffaanngissuseqarnerput tunngaviusumik aalajangiisuuvoq avatangii-sitsinnit kukkunersiuisutut arlaannut pituttorsimangitsutut sulinitta tatigi-neqarneranut. Taamaattumik tamanna illersugaraarput – inuttut aamma suli-anut tunngasutigut.

Uagut ingerlatseriaatsitta qularnaarpaa kukkunersiuisoqatigiit suliffeqarfimmi kukkunersiukkatsinni aqtsinermik sulisunut inuttut attaveqartuunnginnerput.

Uagut ingerlatseriaatsitta aamma qularnaarpaa kommuni kukkunersiugarpot sinnerlugu sulianik in-gerlatsineq ajortugut uagut kiffaanngissuseqartuunitsinnut assortuussinnaasunik, tassunga ilann-gullugu imminut kukkunersiorissamut aarlerinaatitaqarsinnaasunik imalinnik.

Immikkoortumi matumani suliffeqarfimmuit suliassat ukiumi suliarisavut ilisimatitsissutigaavut.

8.1. Uppernarsaanermik suliat

- NEM-id pillugu uppersaanermik tunniussineq

8.2. Suliat allat

- Siorarsiorfik A/S aamma Iserit A/S kattutsinneqarneranni ikuunneq
- Apeqqutit assigiinngitsut pillugit siunersioqatigiinnerit siunnersuinerillu

9. Atsiornerit

Inatsisit naapertorlugin matumuuna uppernarsaatigissavarput inatsisini piumaqataasutut kiffaann-gissuseqartuunerput, aamma kukkunersiuinerup ingerlanerani paasissutissat qinnutigisimasin-naasavut tamaasa pissarsiariqatsigik.

Nuuk, ulloq 20. juni 2023

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Bo Colbe
statsautoriseret revisor

Per Timmermann
statsautoriseret revisor

Om Deloitte

Deloitte leverer ydelser inden for Revision, Skat, Consulting, Risk Management og Financial Advisory til både offentlige og private virksomheder i en lang række brancher. Vores globale netværk med medlemsfirmaer i mere end 150 lande sikrer, at vi kan stille stærke kompetencer til rådighed og yde service af højeste kvalitet, når vi skal hjælpe vores kunder med at løse deres mest komplekse forretningsmæssige udfordringer. Deloites ca. 330.000 medarbejdere arbejder målrettet efter at sætte den højeste standard.

Deloitte Touche Tohmatsu Limited

Deloitte er en betegnelse for Deloitte Touche Tohmatsu Limited, der er et britisk selskab med begrænset ansvar, og dets netværk af medlemsfirmaer. Hvert medlems-firma udgør en separat og uafhængig juridisk enhed. Vi henviser til www.deloitte.com/about for en udførlig beskrivelse af den juridiske struktur i Deloitte Touche Tohmatsu Limited og dets medlemsfirmaer.